

10 20.8.2014

KIRKKO & KOTI

Jesse Kaikuranta
esiintyy Tuomiokirkossa
→ 2

Ihanien muistojen riippileiri

→ 8-9

Ainutlaatuinen
kirkkolöytö

→ 2

Riitan turvapaikka
keskellä kylää

→ 20

AJANKOHTAISTA

Kirkonmäki juhlii taas

Kuopion ev.lut seurakuntien yhteinen nuoriso- ja oppilaitostyö järjestää perjantaina 29.8. Kirkonmäki juhlii -tapahtuman.

Kolmannen kerran järjestettävä juhla on kerännyt paikalle aiempina vuosina reilut 1000 ihmistä. Se on osa Kuopio juhlii -tapahtumaa. Tapahtumapaikat ovat Tuomiokirkon mäellä ja sen läheisyydessä olevassa Vanhassa Pappilassa.

”On välttämätöntä, että kirkko jalkautuu enemmän ihmisten pariin, sinne missä ihmisiä on muutenkin liikkeellä. Siksi haluamme olla osa Kuopio juhlii -tapahtumaa. Toiminta eri organisaatioiden ja Kuopion kaupungin kanssa on meille tärkeää, painottaa oppilaitospastori **Panu Pohjolainen**.

”Kirkonmäki ja Vanha Pappila tarjoavat loistavat puitteet kaikenikäisten ihmisten kohtaamiseen. Tapahtuma on hyvin yhteisöllinen, lauletaan ja toimitaan muutenkin yhdessä. Kohtaukset ovat helppoja ja luontevia. Ajankohta on meille mitä mainioin,

syksyn toiminta on juuri alkanut” kertoo johtava oppilaitospastori **Raimo Hakkarainen**. ”Palaute aiemmista tapahtumista on ollut pelkästään positiivista ja kävijämäärät ovat kasvaneet vuosi vuodelta. Samalla voimme esitellä toimitilat, syksyn toimintaa ja tietenkin myös itsemme. Toivomme, että tavoitamme erityisesti paikkakunnalle muuttaneet tätä kautta”.

Jesse Kaikuranta ja veisukahvila

Tuomiokirkon mäellä on alue, jossa on erilaisia toimintapisteitä lapsille ja perheille. Siellä voi tavata taikurin, askarrella ja seurata musiikkiperformanssia *Vuoropuhelua Maan ja Taivaan välillä*.

Tuomiokirkossa esiintyy muusikko **Jesse Kaikuranta**, joka esittää konsertissa uutta tuotantoaan. Kaikuranta on toiminut Kirkon

Ulkomaanavun lähettiläänä vuonna 2013.

Vanhassa Pappilassa on avoinna veisukahvila, jossa lauletaan *Punaisen laulukirjan* helmiä. Tunnelmaa virittää **Jarkko Maukosen** houseband. Paikan päällä voi tutustua myös Kirkon Ulkomaanavun näyttelyyn.

MINNA SIIKANIVA

Kirkonmäki juhlii 29.8.

- ✦ Tapahtumiin on vapaa pääsy
- ✦ Kirkkopuisto klo 17.00 – 20.00.
- ✦ Tuomiokirkko Jesse Kaikuranta, konsertti klo 19.00.
- ✦ Veisukahvila, Vanha Pappila, Kuninkaankatu 22, klo 18.00–22.00, houseband säestää klo 20.00 alkaen.

TIMO HARTIKAINEN

✦ **Arkkkipiispa Kari Mäkinen** pyysi anteeksi kirkon julmaa käytöstä seksuaalivähemmistöjä kohtaan. Hän puhui Suomi Areenan avajaisissa Porissa 14. heinäkuuta. Arkkkipiispan mukaan seksuaalivähemmistöihin kohdistuva julmuus näkyy vaikenemisena, ohikatoamisena ja torjumisena. Hän toivoi, että anteeksipyyntö saa tukea muuallakin kuin kirkossa.

✦ **Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen** sanoo Suomen Kuvalehden verkkosivuilla: ”Kirkko on yhteisissä päätöksissään johdonmukaisesti puolustanut kah-ta periaatetta, jokaisen ihmisarvon kunnioittamista ja avioliittoa yhden miehen ja naisen välisenä. Nämä vakaumukset nousevat kirkon omasta uskonkäsituksesta ja heijastuvat myös kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa. Aina ei ihanteiden mukaan ole osattu elää. Arkkkipiispan anteeksipyyntö on paikallaan ja sopii yhteen kirkon päätösten kanssa.”

✦ **Kirkkoon kuuluminen** on merkittävästi yleisempää Länsi-Suomessa. Pohjanmaalta Varsinais-Suomeen ulottuvalla alueella kirkkoon kuului viime vuonna

yli 86 prosenttia väestöstä, kaikista suomalaisista taas keskimäärin 75,2 prosenttia. Eroja selittää muun muassa se, että Pohjanmaa on herätysliikkeiden vahvaa aluetta. Suurissa kaupungeissa puolestaan kuuluutaan kirkkoon keskimääräistä vähemmän. Pääkaupunkiseudulla, Tampereella ja Turussa kirkkoon kuuluu enää alle 70 prosenttia väestöstä. Kuopiossa kirkkoon kuuluu 76,9 ja Siilinjärvellä 81,1 prosenttia väestöstä.

✦ **Afganistanissa surmansa** saaneet avustustyöntekijät **Seija Järvenpää** ja **Kaija Martin** tuotiin kotimaahan 5.8. Helsinki-Vantaan lentokentällä heitä vastaanottamassa oli lähiomaisten lisäksi valtiohallan, Keskusrikospoliisin ja Kansanlähetyksen edustajia.

✦ **Siilinjärvellä kerättiin** kulueneen kevään aikana Yhteisvastuukeräystä 19 500 eurolla. Puolet summasta karttui perinteiseen tapaan lista- ja lipaskeräyksenä kotiovilla. Muu osa Yhteisvastuuvaroista kerättiin seurakunnan eri tapahtumien kahvi-, ruoka- ja ohjelmamyynnillä ja kolehdeilla. Viime vuodesta tuotto väheni reilut 5 000 euroa.

”Tänä vuonna kotimainen keräyskohde saattohoito keskus-telutti paljon”, kertoo diakonia-työntekijä **Liisa Tiilikainen**, joka on saanut yhteydenottoja saattohoitolähimmäisen tehtävistä kiinnostuneilta. Tehtäviin halukkaita aiotaan lähettää sairaalalähimmäisten koulutukseen. Kerääjiksi ja muihin Yhteisvastuun vapaaehtoistehäviin osallistui 120 aikuista ja nuorta siilinjärveläistä.

✦ **Yhteisvastuu 2015** tukee vapaaehtoistyötä ja lasten koulutusta. Ensi vuonna keräyksen kotimainen kohde on Suurella Sydämellä -vapaaehtoistoiminta. Suurella Sydämellä on vapaaehtoisen auttamisen verkkopalvelu, jonka kautta voi ilmoittautua erilaisiin vapaaehtoistehäviin lähimmäisten auttamiseksi. Verkosto kokoa yhteen eri paikkakunnilla tehtävää vapaaehtoistyötä. Yhteisvastuuvainon verkoston toimintaa laajennetaan valtakunnalliseksi. Hanketta koordinoi Kirkkopalvelut ry. Yhteisvastuun 2015 ulkomaisena kohteena on Haiti, jossa keräysvaroin tuetaan lasten ja nuorten koulutusta sekä koulujen rakentamista.

PÄÄKIRJOITUS

Yhteisöllisyyden kaipuu

Tänäkin kesänä seurakunnissa on järjestetty lukuisia rippikoululeirejä. Leirikeskukset sijaitsevat kauniilla, rauhallisilla paikoilla luonnon helmassa. Siellä tutustuu uusiin ihmisiin ja tehdään erilaisia asioita yhdessä. Pidetään hauskaa. Toisinaan käydään syvällisiä elämää muuttavia keskusteluja. Ollaan osana yhteisöä. Yhteenkuuluvuuden tunne ja yhteishenki vahvistuu yleensä leirin puolessa välissä, kun ihmiset ovat tutustuneet paremmin toisiinsa. Leirin tunnelma säilyy mielessä pitkään.

Rippikoulu on osa kirkon kasteopetusta. Tavoitteena on, että rippikoululainen vahvistuu siinä uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan, johon hänet on pyhässä kasteessa otettu, elää rukouksessa ja seurakuntayhteydessä.

Rippikoulun aikana nuorten kanssa pohditaan heitä mietittyitä asioita kuten uskoa, suhdetta perheeseen, opiskeluun ja ystävytyteen. Rippikoulun tehtävänä on opettaa nuorille myös ihmissuhdetaitoja sekä lähimmäisenrakkautta ja yhteisöllisyyden merkitystä.

Yhteisöllisyyden keskeisinä asioina voidaan pitää toistensa kunnioittamista, myötätuntoa, huolenpitoa sekä vastavuoroista keskustelua. Käsitys itsestä ja muista syntyy yhteisössä. Olemme kaikki riippuvaisia toisistamme. Yhteisöllisyys on tärkeä asia inhimillisessä kanssakäymisessä.

On erityisen ahdistavaa, jos ei tunne tulevana hyväksytyksi omana itsenään. Jos ei koe kuuluvansa joukkoon.

”Olemme kaikki riippuvaisia toisistamme” On tärkeää, että seurakunnissa järjestettävät rippikoululeirit välittävät omalta osaltaan kokemusta rakkautellisuudesta yhteisöstä, jonne kaikki ovat tervetulleita. Huomioivat niitä, jotka jäävät syrjään muista. Katselin elokuisena sunnuntaina jumalanpalvelusta, joka oli toteutettu Suomen Lähetysseuran rippileirillä.

Nuoret kertoivat kokemuksistaan leiriltä. Eräs rippikoululainen totesi, että keskustelut olivat kaikista mielenkiintoisimpia silloin, kun oli paljon erilaisia mielipiteitä.

Kehitystä tapahtuu yleensä silloin, kun asioista uskalletaan olla eri mieltä ja niistä voidaan keskustella avoimesti. Kunnioitetaan erilaisia mielipiteitä. Uskalletaan tehdä asioita eri tavalla kuin ennen. Uskalletaan erehtyä ja tehdä virheitä. Uskalletaan pyytää anteeksi.

MIINA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

Arkeologi Juha Ruohonen:

”Kirkkolöytö on ainutlaatuinen maassamme”

Kaarinan Ravattulasta löydetyn vanhimman kirkollisen rakennuksen jäännökset muuttavat varhaista kirkkohistoriaamme.

Turun yliopiston tekemissä arkeologisisa kaivauksissa alueelta on paljastumassa kapeakuorisen kirkkorakennuksen jäännökset. Kaivaukset ovat jatkuneet elokuun ensimmäisistä päivästä ja niitä tehdään tänä vuonna aina syys-joka loka-kuulle saakka. Löydöt tuovat uutta, ainutlaatuista tietoa maamme varhaisesta kristillisyydestä ja siihen liittyvistä kirkkorakennuksista.

Koko mielenkiintoinen urakka on lähtenyt liikkeelle vuonna 2010, kun Turun yliopiston arkeologi **Juha Ruohonen** oli tutkimusryhmineen tarkoitus tutkia ristiretkiaikaista ruumiskalmistoa. Tälle aikakaudelle ajoittuvia hautoja löytyikin, mutta samassa yhteydessä maan sisältä löytyi erikoisia kiviä. Kivet herättivät tutkimusryhmän uteliaisuuden ja kaivauksia jatketaessa paikalta löytyi vuonna 2011 vanhan rakennuksen kivijalan osa.

”Ajattelin, että se saattaa olla 1800-luvun talousrakennuksesta, joka olisi pystytetty ristiretkiaikaisen kalmiston päälle. Jatkimme kaivauksia vuonna 2012, jolloin kiveyksen länsiosa saatiin esille, mutta täällöinkään mikään ei viitannut siihen, että kyseessä voisi olla 1100-luvulta peräisin oleva kirkollinen rakennus.”

Ynnäilyjen kautta toimeksi

Tutkija alkoi kuitenkin ynnätä asioita yhteen ja uumoili, että kyseessä saattaisikin olla viime vuosisatoja huomattavasti vanhempi rakennus. ”Epäilykseni heräsivät monestakin eri syy-

tä, sillä kivijalat ovat verrattain uusi keksintö, tai sitten ne liittyvät hyvin arvokkaaseen rakennukseen. Aikaisemmin maaseudulla hirsi-rakennukset perustettiin maan pinnalle vielä 1700-luvulla – alahirsia toki jouduttiin vaihtamaan tarvittaessa.”

Toinen silmään pistävä piirre oli, että alueella ei näkynyt mitään kumpua, mikä kertoi siitä, että rakennukseen olisi kuulunut jokin lämmityslaite - uuni, liesi tai kiuas.

”Lähes kaikki talousrakennukset tarvitsevat lämmityslaitteen, koska Suomen talvi tunnetusti on kylmä. Kirkoissa puolestaan ei ole ollut lämmityslaitteita vasta kuin 1800-luvulla, jolloin puukirkkoja alkoikin sitten palaa, kun talvipakkasilla lämmitettiin liikaa”, Ruohonen toteaa.

Ratkaisevin tekijä, jonka vuoksi Ruohonen päätyi lisäkaivauksiin oli se, että kirkon seinälinjan pitkin sivun suunta oli täsmälleen sama kuin aiemmin esille kaivettujen hautojen suunta.

”Tästä pystyi päättämään sen, että rakennus saattaisi olla yhtä vanha kuin sitä ympäröivät hautauksetkin. Hautojen ja rakennuksen itä-länsi-suunta viittasi varhaiskristilliseen hautausmaahan ja kirkolliseen rakennukseen.”

”Tuomailujeni pohjalta ryhdyimme kaivamaan lisää kivijalkaa esille vuonna 2013. Kaivauksissa saimme esille koko kivijalan, joka on kaksiosainen – rakennus muodostuu kahdesta huoneesta. Sen muotoinen kivijalka ei voinut olla mikään muu kuin kirkkorakennuksen.”

Kivijalan pohjalta oli helppo tehdä mitauksia: itse rakennus oli pituudeltaan kymmenen ja leveydeltään kuusi metriä.

Kirkkorakennus pystyttiin esinelöytöjen, varhaiskirkkialle viittaavan rakennustyylin, sekä hautalöytöjen myötä ajoittamaan 1100-luvulle Löytö oli ainutlaatuinen ja ensimmäinen Suomen historiassa.

”Tällaisia paikkoja on etsitty sadan viidenkymmen vuoden ajan, tähän asti siis tuloksetta. Vaikka rautakauden ja keskiajan vaihteeseen sijoittuvia kalmistoja tunnetaan runsaasti, ei varmoja kirkkorakennuksen perustuksia ole niistä löytenyt. Kaarinasta löydetty kirkollinen rakennus on ajalta ennen tunnettua seurakunnallista järjestymisvaihetta”, Ruohonen selvittää.

Kirkko ja kirkkokansa

Ruohosen mukaan on oletettavaa, että yhteisö on palkannut papin kirkkoonsa. Siellä on saattanut puhua hänen lisäksi myös maalikko, jolla on ollut riittävä valmius. Saarnat on pidetty kansan kielellä, mutta messut todennäköisesti latinaksi ja osa niistä on käännetty kantaväestön kielelle. Papin ei ole tarvinnut välttämättä asua paikkakunnalla, vaan hän on tullut muualta pitämään kirkonmenoja.

”Löydöt tuovat uutta tietoa maamme varhaiskristillisyydestä”

”Saarnat pidettiin kirkon kapeammasta, niin sanotusta kuoriosasta, joka oli noin 3,5 metrin kokoinen. Seurakuntalaiset kuuntelivat saarnoja isommasta huoneesta, joka oli kanttiinsa kuusi metriä. Kirkossa ei ollut tuoleja, korkeintaan muutamia penkkejä seinustoja kiertämässä. Istuimet tulivat kirkkoon vasta 1600-luvulla. Kuoriosan ja huoneen rajaa saattoi osoittaa kuoriaita, muuten tila oli avoin. Huonetoiljojen välillä oli mahdollisesti myös pieni symbolinen kynnys.”

Kirkossa kastettiin myös lapsia. Kastepaikka sijaitsi ainakin myöhemmin keskijalalla kirkon keskellä.

Ruohosen mukaan on vaikea tietää, ketkä kirkkoa varmuudella ovat käyttäneet.

Hautausmaan perusteella, jossa vainajia on mieluummin yli kuin alle sata, voisi päätellä, että kirkko on ollut aika laajan yhteisön palveluksessa. Olettamuksena onkin, että tämä on kahden - kolmen kylän käyttämä kyläkapelityyppinen rakennus ja ratkaisu. Kirkkoa käytäneeseen yhteisöön päästäisiin käsiksi kirkkomasta laajemmin tutkimalla. Tähän mennessä vasta kaksi hautausta on tutkittu arkeologisesti.

Tutkijan mukaan löytö vahvistaa myös tulkintoja kristillisyyden rauhanomaisesta tulosta Suomeen – ei oltukaan niin pakanoita kuin on oletettu.

”Voidaan puhua esikristillisestä ajasta ja varhaiskristillisyydestä. Tämä on ollut jopa vuosisadan kestänyttä välivaihetta, josta on siirretty yhä laajemmin järjestelmällistä kristinuskoa kohti.”

TARJA LAPPALAINEN

Kaarinan Ravattulan kaltaisia paikkoja on etsitty pitkän aikaa tuloksetta. JUHA RUOHONEN

KOLUMNI

Miелensäpahoittajien maa

Tuomas Kyrön kirjasarja miелensäpahoittajasta on noussut ihan kulttimaineeseen. Miелensäpahoittaja on kahdeksankymppinen ukon jäärahe, jonka vaimo on palvelutalossa muistisairaudesta vuoksi ja joka tarkkailee maailmaa tarkalla silmällä, mutta jokseenkin pessimistisesti. Ensimmäiset tarinat olivat olevinaan yleisönosaston kirjoituksia, jotka alkoivat sanoilla ”Kyllä minä niin mieleni pahoitin”, ja monesta asiasta on mies-poloinen kerennyt miелensäpahoittaakin. Kyllä ei ole helppoa miелensäpahoittajankaan elämä, voisi sanoa Kyröä matkien.

Taitaa olla monelle suomalaiselle se sananvapauden huippu siinä, kun jonkin epäkohdan havaittuaan kirjoittaa lehteen nimimerkillä syyttävän kirjoituksen surkeutensa syypäälle. Joskus tulee mieleen, haluaako kirjoittaja edes parantaa tilannetta vai vain valittaa ja saada vastavaroisesti jonkun toisen mielen pilalle. Mopopojat eivät lakkaa rälläämästä, koirat eivät lakkaa kakkaamasta tai haukkumasta, kerrostalokytäjäjäyt kytäämästä tai juoppo juomasta, jos heitä lehdessä haukutaan ja moititaan. Vielä ikävämpää on vihjailu siihen tyyliin, ettei ihan saa selvää, kenestä on puhe, mutta voi avastaa, että Tötterötien joku asukas siellä vie naapurin aamulehden, mutta sinut on nähty! Terv. nim. Soitanko poliisille.

Totta kai jokaisella on oikeus kirjoittaa lehteen mitä hyvänsä ja haukkua ja moittia asioiden tilaa, mutta reilumpaa olisi ottaa vastuu omista mielipiteistään ja tehdä se omalla nimellä. Jos ihan oikeasti haluaisi tilanteen paranevan, olisi uskallettava ottaa asia puheeksi sen kanssa, jota asia koskee. Kaikki mopopojat eivät huu-data yökäusia mopojaan, aika moni koiranomistaja kerää koiransa jätökset ja vie koiransa yöksi sisälle, jottei se louskuttaisi yökäusia ikävissään ulkona, monella ei ole muuta hupia elämässään kuin seurata pihan tapah-tumia ja useimmista juopoitakin on vain esteettistä haittaa herkkäsil-mäiselle tai välillä ohimenevä meluhaitta. Jos näille ei uskalla mennä itse sanomaan, voisi aina pyytää mukaan kaverin tai ilmoittaa virkaval-lalle, jos tilanne on sietämätön.

Tässä on vähän sama kuin myös meidän hengellisessä elämässämme. Parannusta ei älyä itse tehdä, jollei jostain saa tietää, mitä tekee väärin ja miten se vaikuttaa jonkun toisen elämään. Useimmiten kun on niin, ettei omaa ärsyttävyyttään itse huomaakaan. Ja lehteä tulee harvemmin luettua sillä silmällä, että tämä se nyt koskee varmaan minuakin.

Niin – ja voisihan joskus laittaa lehteen kehu-jakin. Ruveda tietoisesti miелensähyvittäjäksi ja kehua estottomasti hyviä asioita. Niin kuin nyt vaikkapa niitä 26 nuorta, joiden kanssa oltiin viikko riparilla. Ihastuttavia, lahjakkaita, fiksuja ja äänekkäitä nuoria, mopoilla ja ilman. Rovastin mussukat!

RAILI PURSIAINEN

Kirkko tarvitsee sinua

Kirkko koostuu kaikista sen jäsenistä. Jokainen meistä on tärkeä. Anna oman äänesi kuulua. Seurakuntavaalit antavat mahdollisuuden rakentaa kirkosta yhteisöä, joka on kokonainen kuva sen jäsenistä.

Kirkko kertoo olemassalolallaan yli sukupolvien kantavasta jatkuvuudesta ja yhteisöllisyydestä. Kirkon elämä on uskoa, toivoa ja rakkautta. Ihme toteutuu jakamisessa. Kirkon tehtävänä on kertoa armah-tavasta Jumalasta. Usko Jumalaan ele-tään todeksi suhteessa toisiin ihmisiin. Jeesuksen opetus: ”Rakasta lähimmäis-täsi niin kuin itseäsi” kutsuu toimi-maan paremman maailman ja kirkon puolesta.

HISTORIALLISTA

Arkipäivän armottomuuden kova hinta

”Onni lupaa Jumalalle kaiken omistamansa, kai-ken ilonsa, jos hän saisi edes hetken olla kuin muut ja kuulua toisten joukkoon. Ilman ulkopuolisuutta, ilman pelkoa, ilman –”

Ilman sitä, jolle ei ole sanoja. Onni on keskushenkilö **Tommi Kinnusen** esikoisromaanissa Neljäntienristeys. Alkukesällä pantiin merkille, että paavi ekskommunikoi eli erotti kirkon yhteydestä Etelä-Italian mafio-voja. Romaanihahmo Onnia ei tiedetty ekskommunikoida, mutta niin 1950-luvun lestadiolaisyhteisö olisi epäilemättä tehnyt. Onni varjeli salaisuuttaan, henkensä kaupalla.

Vasta **Juha Sepon** mittavasta **Martti Simojen** elämäker-rasta oivalsin, miten hankala kysymys kirkolle vielä 1950-luvulla oli esimerkiksi eronneiden vihkiminen. Sitä oli käsitelty kirkolliskokouksesta toiseen 1800-luvun lopulta lähtien ja hyväksyttiin lopulta vain pakon edessä. Presidentti ei nimit-täin olisi vahvistanut vanhoilleen jätettyä kirkkolakia. Ka-tolisessa kirkossa eronneet ja uudelleen avioituvat joutuvat käytännössä ekskommunikaatioon.

Ekskommunikaatiossa on paha olla, mutta todellinen yhteyden puute on tappavaa. Vauva kuolee, jos se ei pää-se vuorovaikutukseen. Neljäntienristeyksen Onnin trage-diaan ei tietenkään mitään kirkkoa tarvittu, sillä armotto-mia osataan olla ihan omin päin. Vaiketaan yksinkertaisin eli armo.

Historian saatosta löytyy kasapäin esimerkkejä, miten hi-taasti kirkko on kyennyt vastaamaan yhteiskunnan raken-teellisiin muutoksiin. Nyt seurakuntavaalien alla kannat-taa muistaa, että nykymuotoiset suhteelliseen vaalitapaan perustuvat vaalit ovat tuore uutuuks kirkossa, vaikka kirk-kovaltuustoilla sinänsä on ikää. Kuopiossakin kaupunki- ja

Arkkkipiispa Kari Mäkinen avasi kesällä keskustelun rakenteellisesta armottomuudesta.

maaseurakunnan yhteinen kirkkovaltuusto aloitti jo 1908. Naisetkin saivat pisara kerrallaan äänioikeuden ja vaalikel-poisuuden, mutta yhtäläinen äänioikeus toteutui vasta 1953. Siihen saakka yli 40-vuotiaat ja kymmenen vuotta naimisissa olleet saivat äänestää lisä-äänillä.

Kirkon hallinnon haluttiin pysyvän ikääntyvän sisäpiiriin käsissä ja niin saatiin, mitä tilattiin. Pääosvalta pysyi keski-ikäisten ydinperheisiin kuuluvien käsissä.

Tästä historiallisesta eksklusiivisuudestaan kirkko on saa-nut maksaa kallista hintaa. Kirkko on muuttunut nopeam-min kuin ihmisten mielikuvat kirkosta, sillä moni tuntuu edel-leen arvioivan kirkkoa 40–50 vuoden takaisilla mielikuvilla.

KAIIJA VUORIO

Usko hyvän tekemiseen

Vuoden 2014 seurakuntavaalit kes-kittyvät hyvän tekemisen teemaan. Seurakuntavaalikampanjan tarkoi-tuksena on yhteistyössä seurakun-tien kanssa tehdä näkyväksi kirkon tekemää hyvää työtä. Pyrimme vas-taamaan kysymykseen, mitä seurakunnan jäsen kirkollisverovaroi-la saa tai mihin kirkollisverovaroja käytetään. Kirkon talouden heiken-tyessä joudutaan usein valitsemaan kahden hyvän asian väliltä. Kaikkea aiemmin tehtyä ei ole enää mahdol-

lista toteuttaa. Päätöksillä on vaikutus koko paikkakunnan elämään.

Seurakuntavaalit ovat myös arvovaalit. Valitut luottamushenkilöt valitsevat kirkolliskokouksen maal-likkojäsenet, jotka päättävät kirkon uskoon ja oppiin liittyvistä asioista.

Kirkon tulevaisuudesta päätetään nyt

Seurakuntavaalit ovat paikalliset vaalit, jotka järjestetään neljän vuoden välein. Vuoden 2014 seurakuntavaalit ovat kirkon tulevaisuuden kannalta merkittävät. Vaaleissa valitut luottamushenkilöt tulevat lin-jaamaan kirkon tulevaisuutta. He päättävät muun muassa siitä, mil-lainen on tulevaisuuden kirkko, miten varoja kohdennetaan, kei-tä autetaan, missä ja miten. Luot-tamushenkilöillä on seurakunnassa todellista valtaa. Ehdokkaiksi tarvi-taan kaikenikäisiä ja eri tavoin ajat-televia seurakuntalaisia, naisia ja miehiä. Seurakuntavaalit ovat edel-leen ainoat valtakunnalliset vaalit, joissa 16-vuotiaalla on äänioikeus.

Kun seurakunta on taloudellises-ti itsenäinen, toimitetaan yhdet vaalit, joilla valitaan kirkkovaltuuston jäsenet. Kirkkovaltuusto johtaa itse-näisen seurakunnan toimintaa. Näin toimitaan Siilinjärvellä.

Kuopiossa seurakunnat kuulu-vat seurakuntayhtymään, toimitetaan kahdet vaalit. Vaaleilla valitaan jäsenet seurakuntaneuvostoon, joka johtaa seurakunnan toimintaa, sekä yhtei-seen kirkkovaltuustoon, joka johtaa seurakuntayhtymää. Molempia vaa-leja varten on ehdokaslistat erikseen. Sama ehdokas voi olla ehdolla mo-lemmissa vaaleissa tai vain toisessa.

Kirkkovaltuusto ylin päättävä elin

Kirkkovaltuusto päättää muun mu-assa kirkollisveron suuruudesta, toiminta- ja taloussuunnitelmas-ta sekä kirkkojen rakentamisista ja

korjaamisista sekä valitsee jäsenet yhteiseen kirkkoneuvostoon.

Syksyn seurakuntavaaleissa valit-tava valtuusto päättää tulevalla ne-livuotisella toimikaudellaan ainakin seuraavista linjauksista: tulevaisuu-den toiminnan painopisteet, mah-dolliset rakennus- ja korjaushankkeet, jakoperusteet lähetyjärjestöjen mää-rärahoille ja diakoniselle avulle.

Seurakuntaneuvosto päättää alueen kehittämisestä

Seurakuntaneuvosto johtaa osal-taan paikallisseurakunnan toimintaa ja edistää sen hengellistä elämää. Se päättää niiden varojen käytöstä, jotka seurakunnalle osoitetaan seurakun-tayhtymän talousarviossa. Seuraavan neljän vuoden aikana valittavat luot-tamushenkilöt päättävät muun mu-assa resurssien käytöstä, toiminnan painopisteistä ja vapaaehtoistoimin-nan kehittämisestä alueella.

Lisätietoja: www.kuopionseurakunnat.fi/seurakuntavaalit

- ✦ Ehdokkaaksi voi asettua kon-firmoitu kirkon jäsen, joka-täyttä 18 vuotta viimeistään 9.11.2014
- ✦ on seurakunnan jäsen vii-meistään 15.9.2014
- ✦ antaa kirjallisen suostumuk-sen ehdokkaaksi asettumi-sestaon kristillisestä vakau-muksestaan tunnettu.
- ✦ Seurakuntavaalehdokkaak-si ja kirkon päättäjäksi pääset jommallakummalla tavalla:
- ✦ Liity seurakuntasi ehdokasli-s-talle.Perusta oma valitsijayh-distys.
- ✦ Ehdokasasettelu päättyy 15.9. klo 16.00.
- ✦ Ota yhteys omaan seurakun-taasi!

MITÄ MIELESSÄ?

Yhteisvastuukeräys on sydämen asia

Puijon kirkon eläkkeellä oleva suntio **Timo Moilanen** on toiminut yhteisvastuukerääjänä jo usean vuoden ajan. Keräyksen tuotto ohjau-tuu aina hyvään tarkoitukseen. Tämänvuoti-nen kotimaan keräys kohdentuu saattohoitotyöhön. Ulkomaan kohde on ihmisoikeudet Guatemalassa. ”Tä-nä vuonna tuli ennätyskellisen suuri määrä lahjoituk-sia”, iloitsee Moilanen.

Miksi teet vapaaehtoistyötä?

Halu auttaa on ollut aina luontaista ja auttamisen halu tulee osittain jo ammatinkin kautta. Osa on kristillisen kasvatuksen peruja ja myös veren perin-töä, sillä isäni toimi kanttorina Karttulan seurakun-nassa aikanaan 28 vuotta.

Miten ihmisiä kannattaa lähestyä?

Ennakointi on tärkeää, on oltava liikkeellä oi-keaan aikaan. Keräyskohteiden aiheet on oltava hyvin selvillä ja niistä on osattava kertoa. Ihmiset saattavat kysyä kinkkisiäkin kysymyksiä, joihin on kerääjällä oltava vas-taukset heti valmiina.

Minkä neuvon annat uusile yhteisvastuukerääjille?

Kannattaa rakentaa hyvä verkosto. Esimerkiksi Kart-tula on pieni alue, jossa ih-miset tuntevat hyvin toi-nen toisensa. Minulle on ehtinyt muodostua vuosien

saatossa laaja tuttavaverkosto, jonka ansiosta kontak-teja on syntynyt suhteellisen paljon. Kerääjäksi oli aika-naan helppo ryhtyä. Ympäriinsä pitkin kyllä ajaminen sekä soitte-lu ovat melkoinen urakka yhdelle ihmiselle. Työssä kuitenkin auttaa se, että ihmiset tuntevat lahjoitusten kerääjän jo ennalta. Moni ha-luaa auttaa lähimmäistään. Vuosien varrella on ollut paljon auttamis-henhaluisia ihmisiä, niin yritysten edustajia kuin yksityishenki-löitäkin.

Aiotko jatkaa yhteisvastuukerääjänä myös tulevaisuudessa?

Totta kai. Tämä on arvokasta työtä lähimmäistemme hyväksi. Iso kiitos kuuluu kaikille niille hyväsydämi-sille lahjoittajille, jotka mah-dollistavat yhteisvastuu-toiminnan jatkumisen. Sitä samaa toivon myös jatkossa.

ANNE KORHONEN

Vapaaehtoi-nen yhteis-vastuukerääjä Timo Moilanen iloitsee ennätysmää-rästä lahjoit-tajia.

SIIVOUSPALVELUITA KOTIIN

Puh. 044 359 1644

Hyödynnä kotitalousvähennys!

WWW.GGSIIVOUS.FI

• *Perhejuhlat* • *Häät, muistotilaisuudet*
• *Syntymäpäiväivä* • *Pitopalvelu*

Hyvät kulkuyhteydet, rauhallinen ympäristö

GASTHAUS LASTULAHTI OY

Puh. 050 301 4508 :: Nurmeksentie 856 Nilsia

Hei SINÄ,
VIREÄ ELÄKELÄINEN

**Haluatko liikkua ja ”liikuttaa” vertaisia?
UUSIEN VERTAISOHJAAJIEN KOULUTUS 2014**

Peruskoulutus, joka suositellaan kaikkien käyvän

Ma 22.9.2014 klo 13.00-16.00 Vapaaehtoistyön perusteet, kokoontuminen Suokadun toimintakeskuksen aulassa

To 2.10.2014 klo 9.00-11.00 Kuntosali, Niiralan uimahalli, kokoontuminen uimahallin aulassa klo 8.45

Ti 14.10.2014 klo 13.15-16.00 vesijumpan teoria + käytäntö, Suokadun toimintakeskus, kokoontuminen aulassa

Lisäksi voit valita lisäkoulutusta tasapainosta tai ulkoliikunnasta.

Ma 6.10.2014 klo 12.00-14.30 Tasapaino, Kuopiohalli

Ke 8.10.2014 klo 12.00-14.30 Tasapaino, Kuopiohalli

Ma 20.10.2014 klo 13.00-16.00 Ulkoilu Ystäväisy ikäihmisille, Suokadun toimintakeskus

**KOULUTUS ON KAIKILLE AVOIN JA ILMAINEN!
Tervetuloa!**

Ilmoittautuminen 16.9.2014 mennessä ja lisätietoja:
Liikunnanohjaaja Carita Randelin-Kauppinen, p. 044 718 2509
tai carita.randelin@kuopio.fi
Toiminnanohjaaja Jaana Myller, p. 044 718 3707 tai
jaana.myller@kuopio.fi

Kuunnellaanko sinua nykyisessä pankissasi?

Me teemme niin.

Tervetuloa asiakkaaksi paikkakunnan omaan pankkiin, jossa Sinua kuunnellaan ja palvellaan kaikissa pankkiasioissa pankin aukioloaikaan.

Aidosti lähellä ihmistä.

POP Pankki
Siilinjärven Osuuspankki

Siilinjärvi • Vuorela • Kuopio • Männistö • Nurmes

facebook.com/POPSiilinjärvi

www.poppankki.fi/siilinjärvi

Hän säät ja ilmat säätää
ja aallot tainuttaa
ja hyisen hallan häättää
ja viljan vartuttaa.
Hän onneen meidät ohjaa,
myös aikaan vaikeaan.
Sen rakkauden pohjaa
ken pystyy koskaan tutkimaan?

VIRRESTÄ 462

TAPIO VALKONEN

Pyhä kutsuu kulkemaan

➔ **Lähde kävelyretkelle** Ruokoniemen leirikeskukseen sunnuntaina 7.9. Matka viritää kuuntelemaan luontoa, kanssakulkijaa, Jumalaa ja omaa sisintä. Noin 18 km:n matka alkaa Siilinjärven kirkosta klo 9. Reitin varrella on muutamia huoltopisteitä, perillä sauna ja ruokailu. Retki maksaa 10 € sisältäen tarjoilut ja paluukyydin. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: diakoniatyöntekijä Esko Räsä puh. 044 7284 643.

Viesti parillesi!

➔ **Tule vahvistamaan parisuhdettaasi pariviestinnän kurssille.** Kurssilla opettelet puhumaan ja kuuntelemaan kumppaniasi ja kiertämään väärynmärysten ja riitojen monttuita. Kurssille otetaan viisi pariskuntaa. Kokoon tumiset neljänä keskiviikkona 3.9. alk. klo 18–20 Siilinjärven seurakuntatalolla. Lastenhoito ja iltapala järjestetty. Kurssin hinta 30 €/pari. Ilmoittaudu elokuun aikana puh. 044 7284 646.

Kuorolaiseksi Siilinjärvellä

➔ **Mikä onkaan mukavampi ja palkitsevampi harrastus kuin laulaa yhdessä toisten kanssa?** Seurakunnan monimuotoinen musiikki tarvitsee tekijänsä. Siilinjärven seurakunta kutsuu laulajia kuoroihin, jotka aloittavat pian harjoituskautensa. Kaikkiin ryhmiin otetaan myös uusia laulajia. Kuoroja johtavat seurakunnan kanttorit.

➔ **Virsi kuoro** ke 3.9. alk. klo 14.30 Siilinjärven seurakuntatalolla. Tied. Airi Heiskanen puh. 044 7284 616.

➔ **Nuorten kuoro** ke 3.9. alk. klo 16.30 srk-talon isossa salissa. Tied. Vesa Kajava puh. 044 7284 617.

➔ **Lapsikuoro** ke 3.9. alk. klo 17 Vuorelan kirkolla. Tied. Heini Heide puh. 044 7284 615.

➔ **Kirkkokuoro** Sola Gratia ke 3.9. alk. klo 18 srk-talon isossa salissa. Tied. Vesa Kajava puh. 044 7284 617.

➔ **Gospelryhmä** pe 6.9. alk. klo 17.30 srk-talon päätysalissa. Tied. Airi Heiskanen puh. 044 7284 616, Heini Heide puh. 044 7284 615.

Kirkonmäki juhlii!

➔ Perjantaina 29.8. klo 18–20 **kirkonmäki täyttyy tapahtumista ja toimintapisteistä.** Illalla klo 19 alkaa Tuomiokirkossa **Jesse Kaikurannan konsertti**, johon on vapaa pääsy.

Kirkonmenoja

➔ **Kesäillan ehtoollinen** Tuomiokirkossa keskiviikkona 20.8. klo 18.

➔ **Nyt metsä kirkkoni olla saa -hartausta** sunnuntaina 31.8. klo 14. Puijon seelänteen laavulla, lähellä Puijonsarventien näköalapaikkaa. Emerituspiispa Wille Riekinen puhuu ja hanuristi Petri Mäkinen säestää Kansanlaulukirkon laulua. Puijon seurakunta tarjoaa nokipannukahvit ja nuotiomakkarat. Hartaus on osa Puijo liikuttaa -tapahtumaa Puijon luonnonsuojelu- ja virkistysalueella. Tapahtuman järjestää Metsähallitus Puijon eri toimijoiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

➔ **Sanan, laulun ja runon -ilta** sunnuntaina 31.8. klo 18 Petosen seurakuntatalolla, Pyörönkaari 21. Kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen.

➔ **Tuomasmessu** Neulamäen kirkossa sunnuntaina 31.8. klo 18. Messussa saarnaajana pastori Kati Kempainen Joensuusta, esiintymässä kanttorit Leila Savolainen ja Jarkko Maukonen, Zipporim-kuoro sekä nuorten bändi. Bussikuljetus.

Kesän viimeinen iltamusiikki torstaina 21.8. klo 21. Esiintyjänä urkutaiteilija Rubin Abdullin (Venäjä). Konserttiin on vapaa pääsy, ohjelma 5 €.

HANNA KARKKONEN

Karttulassa kohdataan! Seurakuntatapahtuma Kaiken keskellä Jumala su–ti 31.8.–2.9. Katso tarkempi ohjelma ja tilaisuuksien sijainti Kallaveden seurakunnan ja Karttulan kirkon kohdalta kirkollisista ilmoituksista tai kuopionseurakunnat.fi. Kuvassa viime vuoden toritunnelmointia nokipannukahvien ja yhteislaulun ääreltä.

TULIA HYTTINEN

Kerhot alkavat. Seurakuntasi on täynnä toimintaa! Lue lisää oman seurakuntasi kerhotoiminnasta www.kuopionseurakunnat.fi tai seurakuntasi ilmoituksista sivulta 12 alkaen.

➔ **Muutos Alavan jumalanpalvelus-aikaan:** Syyskuun alusta alkaen Alavan seurakuntasalin, Keihäskatu 5, jumalanpalvelukset ovat klo 11 alkaen.

➔ Lehtoniemen hetkihartausta sunnuntaina 7.9. klo 16.

Suomen Raamattuopisto ja Suomen luterilainen evankeliumiyhdistys.

Henkilökohtaisesti ohjattu retriitti

➔ **Kaipaatko itsesi ja Jumalan kuuntelemista rukoushiljaisuudessa?** Henkilökohtaisesti ohjattu retriitti to–su 28.–31.8. Rytlyn leirikeskuksessa. Päivä sisältää messun, neljä henkilökohtaista rukousmietiskelyä raamatun tekstin äärellä, tapaamisen ohjaajan kanssa ja illan hiljentymisen yhdessä. Ohjaajina ignat. retriitiohjaajat Raimo Jalkanen, Sisko Laitinen ja Ulla Turunen. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 22.8. klo 15 mennessä Sisko Laitinen, puh. 040 4848 326.

Haluaisitko harhauttaa pasturin tai kaksi?

➔ **Kunnon kohotus, pasturin harhautus ja Katekismuksen kertaus.** Voisiko tiistai-iltaa mukavammin viettää? Konseptimme on yksinkertainen: ensin hikoillaan ja lopuksi käsitellään lyhyesti jokin kristinuskon kohta Katekismuksesta. Vuoro on maksuton ja siitä vastaa aikuistyön pappi Teemu Voutilainen puh. 040 4848 434. Tule hyvä mies mukaan! Miesten sähläy Puijon kirkon pallosalissa tiistaisin 26.8. alkaen klo 15.30–17.

Tervetuloa laulamaan

Kun sanat eivät yllä, musiikki ylittää rajat. Kirkon kuoroissa on vaihtoehtoja ja tilaa.

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA Tuomiokirkon kamarikuoro. Suuria kirkkomusiikkiteoksia. Avustaa messuissa ja muissa seurakunnan järjestämissä tilaisuuksissa. Ke klo 18.00–20.30 Keskuseurakuntatalo alk. 3.9. Koelaulu. Pekka Leskelä 040 484 8280.

Tuomiokirkkokuoro. Sekakuoro varttuneemmille laulajille. To klo 15.00–17.00 Keskuseurakuntatalo alk. 4.9. Koelaulu. Pekka Leskelä 040 484 8280.

Tuomiokirkon päiväkuoro. Eläkeläisten naiskuoro. To klo 13.00–14.00 Keskuseurakuntatalo alk. 4.9. Koelaulu. Pekka Leskelä 040 484 8280.

Kuorokerhot. Kouluikäisille keskiviikkoisin. Snellmanin koululla iltapäivisin ja Keskuseurakuntatalolla alkuillasta. Anna Kosola 040 484 8279.

Nuorten musiikkiryhmä. Suomalaiseen sekä ulkomaiseen gospelmusiikkiin keskittyvä kokoonpano. Sekä laulajille että soittajille. Anna Kosola 040 484 8279.

Laulajapankki. Ilmoittaudu esilaulajien listalle hiljaisuuden messuihin sekä laitoshartauksiin. Ei vaadi pitkäaikaista sitoutumista. Anna Kosola 040 484 8279.

KALLAVESI Kallaveden kirkkokuoron seniorit. To klo 16.00–17.30 Kallaveden kirkko alk. 4.9. Uudet laulajat tervetulleita. Anna-Mari Linna 040 484 8367.

Kallaveden kirkkokuoro. Työikäisille. Nuotinklutaio ei ole välttämätön. To klo 18.00–20.00 Kallaveden kirkko alk. 4.9. Otetaan uusia laulajia kaikkiin ääniin. Anna-Mari Linna 040 484 8367.

Nuorten lauluryhmä. Yläaste- ja lukiokäisille. Ke klo 16–17 Kallaveden kirkko. Mari Vuola-Tanila 040 484 8368.

Kallaveden nuorisokuoro. 15–19-vuotiaille. Ke klo 17.00–18.30 Petosen seurakuntatalo alk. 17.9. Richard Nicholls 040 484 8366.

Lapsikuoro. Ke klo 17.00–18.00 Kallaveden kirkko ja klo 18.30–19.30 Vehmasmäen kappeli. Mari Vuola-Tanila 040 484 8368.

Käsiellokuoro Dolce. Yli 16-vuotiaille. Kallaveden kirkko. Lisätiedot Richard Nicholls 040 484 8366.

Käsiellokuoro Dolce Minores. To klo 18.00–19.15 Kallaveden kirkko alk. 4.9. Mukaan otetaan uusia 11–15-vuotiaita nuotinklutaioisista soittajia. Richard Nicholls 040 484 8366.

Käsiellokerhot. To klo 17.00–18.00 Kallaveden kirkko alk. 4.9. Uudet soittajat tervetuloa. Richard Nicholls 040 484 8366.

Karttulan kirkkokuoro. Ke klo 18.00–20.00 Karttulan seurakuntakoti alk. 10.9. Uudet laulajat erittäin tervetulleita mukaan. Anne Keränen 040 484 8541.

Karttulan lapsikuoro. Alakouluikäisille. To klo 15.00–15.45 Karttulan seurakuntakoti alk. 4.9. Anne Keränen 040 484 8541.

MÄNNISTÖ Kirkkokuoro. Monipuolista kirkkomusiikkia ja laulamisen ja yhdessä tekemisen iloa. Maksuton lapsiparkki. Koelaulu. Ke klo 18.00–19.30 Pyhän Johanneksen kirkko, alk. 13.8. Tintti Tinkala 040 484 8404.

Päiväkuoro. Seniori-ikäisille laulajille. To klo 11.00–12.00 Pyhän Johanneksen kirkko, alk. 11.9. Heikki Mononen 040 484 8402.

Lapsikuoro. Kouluikäisille lapsille. Ke klo 14.00–14.45 Pohjantien koulu, to klo 14.00–14.45 Kettulan koulu. Alk. ke 20.8. ja to 21.8. Tintti Tinkala 040 484 8404.

Nuorten musiikkiryhmä. Soittamisesta ja laulamisesta kiinnostuneille nuorille. To klo 17.00 Pyhän Johanneksen kirkko alk. 21.8. Heikki Mononen 040 484 8402.

ALAVA Alavan kirkkokuoro. Työikäisille. Ke Alava seurakuntatalo klo 18.00–20.00, alk. 3.9. Maksuton lapsiparkki. Uusien laulajien ilmoittautumiset Ossi Jauhainen 040 484 8322.

Alavan kirkkokuoron seniorit. To klo 11.00–12.30 Alava seurakuntatalo alk. 4.9. Uusien laulajien ilmoittautumiset Ossi Jauhainen 040 484 8322.

Lapsikuoro. 1–4-luokkalaissille. Neulamäen kirkko ke klo 15.30–16.30 Lehtoniemen kerhuhuone, aika ja päivä ilmoitetaan syksyllä ilmoitustaululla. Alk. 3.9. Uusien laulajien ilmoittautumiset Leila Savolainen 040 4848 323.

Zipporim-kuoro. Pääasiassa israelilaisista musiikkia esittävä erityiskuoro. To Neulamäen kirkko klo 17.00–19.00 alk. 28.8. Maksuton lapsiparkki. Uusien laulajien ilmoittautumiset Leila Savolainen 040 484 8323.

Gospelmusiikki. Monipuolista musiikkitoimintaa 5-luokkalaissista lähtien, sekä bändi- että laulunohjausta. Alavan kirkko pe klo 16.00–17.30 (bändi ja laulajat) alk. 5.9. Neulamäen kirkko to klo 15.30–16.30 (laulajat) alk. 4.9. Leila Savolainen 040 484 8323 ja Ossi Jauhainen 040 484 8322.

PUIJO Puijon kirkkokuoro. Monipuolista, lähinnä kolmiäänistä kirkkomusiikkia kaiken ikäisille. Laulun iloa ja nuotinklun alkeita. To klo 18.00–19.30 Puijon kirkko alk. 4.9. Joona Saraste 040 484 8435.

Puijon kamarikuoro. Monipuolista ja haasteellista kirkkomusiikkia työikäisille. Nuotinklutaio välttämätön. Ke klo 18.30 Puijon kirkko alk. 13.8. Koelaulu. Outi Keskiäsilä 040 484 8436.

Lauluryhmä Verso. Gospelmusiikkia laulava ryhmä, joka esiintyy Puijon seurakunnan messuissa sekä Pienissä iltoissa. Ti klo 17.30–18.30 Puijon kirkossa alk. 12.8. Lisätietoja Erkki Pesonen 050 583 1399, pesonen.erkki@gmail.com.

JÄRVI-KUOPIO Riistaveden lapsikuoro. Alakouluikäisille. Ti klo 17.30–18.15 Riistaveden seurakuntatalo alk. 2.9. Riikka Tuura 040 488 8634.

Riistaveden kirkkokuoro. Ti klo 18.30 Riistaveden seurakuntatalo alk. 2.9. Riikka Tuura 040 488 8634.

Juankosken kirkkokuoro. To klo 18.00 Juankosken seurakuntatalo alk. 14.8. Matti Saarela 040 488 8615.

Säyneisen kirkkokuoro. Säyneisen seurakuntakoti. Lisätiedot Taru Parvainen 040 488 8607.

Tuusniemen naiskuoro Tuustyöt. To klo 16 Tuusniemen seurakuntatalo alk. 18.9. Aliisa Lukkari-Lohi 040 488 8626.

Tuusniemen kirkkokuoro. To klo 1715 Tuusniemen seurakuntatalo alk. 18.9. Aliisa Lukkari-Lohi 040 488 8626.

Vehmersalmen kirkkokuoro. Perinteistä kirkkomusiikkia yksi- ja moniäänisesti. Ma klo 10 Vehmersalmen seurakuntakoti, alk. 29.9. Riikka Tuura 040 488 8634.

Nilsin gospeluoro. Rytmillistä ohjelmistoa nuoremmille aikuisille. Ke klo 18 seurakuntakodin yläsalilla. 27.8. Annette Kärrpä-Leskinen 040 488 8673.

Nilsin lapsikuoro. Eskari-ikäisistä alkaen. To klo 14–15 VUOROVIIKOIN keskustan (alk. 28.8.) ja Pajulahden (alk. 4.9.) kouluilla. Annette Kärrpä-Leskinen 040 488 8673.

Nilsin kirkkokuoro. Satsaamme myös laulunopiskeluun. To klo 18.45 seurakuntakodin yläsalilla, alk. 28.8. Annette Kärrpä-Leskinen 040 488 8673.

NUORET JA OPISKELIJAT Gospeluoro LUOMUS. Opiskelijoille ja aikuisille. Ti klo 16.30–18.30 Vanha Pappila alk. 2.9. Jarkko Maukonen 040 484 8473.

KUVAT: RIPPILÄISET

"Saarnasta opimme, että omia kykyjä pitäisi hyödyntää eikä piilottaa."

"Rippikoulussa käsiteltyt asiathan eivät asetu yhteen muottiin, ja jokainen kokeekin ne eri tavoin. Keskustelua syntyy, kun uudet ja vanhat mielipiteet kohtaavat."

Uusia ystäviä ja suuria pohdintoja

Rippikoulu on monelle nuorelle käännteentekevä kokemus. Viikon aikana syntyy uusia ystävyssuhteita, hienoja keskusteluja ja kallisarvoisia muistoja. Rytkyn ykkösleirin riparilaiset ja isokset pitivät blogia leiripäiviensä tapahtumista ja tunnelmista.

"Monet meistä aloittavat riparin jo hyvissä ajoin odottamisen muodossa. Kaiken sen toimisen ja oletusten luomisen jälkeen yksi viikko voi tuntua, ja tuntuikin hyvin lyhyeltä ajalta. Häitä ei kuitenkaan ole tämmänäköinen, sillä ripariaikaa voi pitkittää ryhtymällä isoseksi.

Isokset ovat leireillä aina suuressa, ansaitussa asemassa. Isosen tehtäviin lukeutuu paitsi jonkinlaisen järjestyksen pito ja ohjaajien apukätenä toimiminen, niin myös oman opitun tiedon siirtäminen seuraaville. Rippikoulussa käsitellyt asiatahan eivät asetu yhteen muottiin, ja jokainen kokeekin ne eri tavoin. Keskustelua syntyy, kun uudet ja vanhat mielipiteet kohtaavat.

Isoseksä kouluttautuminen on yksi monista pienistä suurista asioista, jotka kätkeytyvät rippileirin ja oikeastaan koko seurakunnan toiminnan kulsisoihin. Siirtyminen leiriläisestä isoseksä avaa silmiä, ja monet aiemmin tutut asiat voi nähdä aivan uudessa valossa. Meininki koulutuskeroilla on rento mutta topakka –

kyllä ne asiat käydään läpi. Näinhän se menee riparillakin.

Aina sanotaan, että riparilta mukana saa uusia ystäviä ja parhaita muistoja. Ja jos sen käy uudestaan ja uudestaan läpi vaikka joka kesä, niin voisihan sitä luulla, että ei sieltä enää mitään onkeensa ota. Mutta kyllä vain, ihmiset ja ystävät eivät näiltä leireiltä ainakaan kesken lopu, ja jos uusien muistojen hankkiminen tuottaa vaikeuksia, niin ainakin niitä vanhoja voi päivittää.

Jokainen leiri jättää siellä olleisiin omat jälkensä. Näitä jälkiä isokset siirtävät edelleen."

"Torstain jumalanpalveluksessa saarnan aihe oli talentit ja niiden käyttö. Saarnasta opimme, että omia kykyjä pitäisi hyödyntää eikä piilottaa. Päiväisellä nautimme erittäin herkullista lihakeittoa. Osa pisti urheilulliset pelit pystyyn ja sillä välin toiset tutustuivat toisiinsa paremmin.

Tänään päivän skaban järjesti meidän ryhmämme. Siinä oli tavoitteena saada reikaisellä mukilla vettä astiasta toiseen mahdollisimman nopeasti. Tänäänkin on jo ehditty pelata sähkölyä ja beachvolleyta ja opiskella ahkerasti Raamatun sisältöä ja kirkkomusiikin historiaa."

"Perjantaina kahvien jälkeen suuntasimme huikkeen raamikseen, jossa samaistuimme Tuhlaajapoikaan ja Laupiaaseen Samarialaiseen. Sen jälkeen pidettiin päivän jumis, jossa Petra piti koskettavan, ajatuksia ja tunteita herättävän saarnan.

Illalla pelattiin biitsiä ja futista. Tänään oli huippu-aamu ja valittiin konfirmaatiolaulu, jota ei vielä paljasteta. Ruokailu oli hyvin opettavainen. Meidät jaettiin kolmeen pöytään sen mukaan, minkä värisen lapun sai kupista. Keltaisella lapulla pääsi hienoon viiden hengen pöytään jossa oli hienot ruuat (alkupala, pääruoka ja jälkiruoka), sinisellä lapulla sai syödä

riisiä kupista ja harmaalla lapulla sai vain vettä ja näkkileipää.

Tänään oli myös rakkaus-opitunti, jossa kyselimme kysymyksiä vastakkaiselta sukupuolelta."

"Eilen ohjelma jatkui ryhmätuntien jälkeen normaalisti. Illalla söimme kaikki yhteisessä pöydässä ranskalaisia, lihapullia ja jääte-lökakkua. Kaikki pääsivät loppukokeesta läpi hyvällä menestyksellä. Iltaohjelmassa oli taas paljon huikkeitä esityksiä ja pelejä ja kaikki nauttivat olosta. Iltaohjelman jälkeen tytön tylleröt lähtivät saunaan ja loput jäivät pelaamaan beachia. Eilen saimme valvoa poikkeuksellisen myöhään, osa katsoi peliä ja loput musisoivat ja osa vain chillaili. Tunnelma oli hieman haikaa ja väsynyt. Aamu alkoi pakkailun merkeissä, kohta lähemmme syömään ja sen jälkeen kotia kohti. Voimme varmaan sanoa kaikkien puolesta, että leiri oli huikkea."

SAARA K. T.
Pienoisevankeliumi
Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.

Herran siunaus
Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille.
Herra anna teille armollisen katseensa.

"Keltaisella lapulla pääsi hienoon viiden hengen pöytään jossa oli hienot ruuat (alkupala, pääruoka ja jälkiruoka), sinisellä lapulla sai syödä riisiä kupista ja harmaalla lapulla sai vain vettä ja näkki-leipää."

Ikimuistoinen viikko

Rytkyn ykkösleirin käynyt Mikael Hämäläinen on konfirmaatiopäivän jälkeen hieman haikkeissa tunnelmissa. "Kietämättä tuli melkein tip-pa linssiin, kun piti erota leiriporukasta." "Rippileiri oli aivan mahtava kokemus. Meillä oli niin hyvä yhteishenki." Kokemus oli itse asiassa niin hieno, että Mikael olisi viihtynyt leirillä vaikka pidempäänkin.

"Onneksi meillä on elokuussa viikonloppun mittainen jatkoripari, jota odotan innolla. Siellä on kiva tavata taas vanhat tutut."

Mielikuva muuttui

Mikaelin ensimmäiseen leiripäivään osui vauhtia ja vaarallisia tilanteita. "Pelasimme jalkapalloa ja satutin varpaani, joka turposi. Myös kavერიni loukkasi jalkansa. Edessä olikin sitten keikka Kysiin."

"Onneksi ei kummallekaan käynyt pahemmin. Naureskelimme palattuamme, että täältä tulee rampattiimi." Oppitunneilla tutustuttiin muun muassa lähetystyöhön ja diakoniaan, sekä tietysti luettiin Raamattua.

"Opiskelu riparilla oli erilaista kuin koulussa. Tyylli oli paljon kosketelevampi ja rennomp. Rentoja olivat Mikaelin mukaan myös seurakunnan työntekijät.

"Rippileiri ja konfirmaatio ovat nuoruuteen kuuluvia rituaaleja, joista jää hienoja muistoja", Mikael Hämäläinen tuumaa.

"Mielikuvani seurakunnasta ja sen työntekijöistä muuttui. Olin aikaisemmin kuvitellut työntekijöitä paljon tiukkapipoisemmiksi." Sen verran rippileiri innosti, että Mikael miettii nyt isokoulutukseen lähtemistä. "Jos vain aikaa riittää, niin mielelläni koulutautuisin isoseksi."

Konfirmaatio jännitti

Heinäkuista konfirmaatiopäivää vietettiin hiki-sissä tunnelmissa. "Aika kuumahan kirkossa tuli. Vähän jännittikin, kun piti laulaa ja sukulaisia oli katsomassa." "Olihan se kaiken kaikkiaan loppuhuipennus ja yhteinen kokemus sekä meille leiriläisille, että isosille", Mikael pohtii. Konfirmaatio on liikuttava hetki monesti myös vanhemmille. "Omat vanhempani olivat onnessaan ripille päästyäni. He olivat kovasti kannustaneet lähtemään rippileirille. Tosin ei minua sinne hirveästi tarvinnut patistaa, koska olin kuullut leireistä niin paljon hyvää."

Mielikuvani seurakunnasta muuttui

Mikaelin mielestä rippikoulu tuo positiivisia asioita aikuiselämään. "Pääseehän sen käytyään kummiksi ja saa kirkkohäät. Rippikoulun jälkeen on ikään kuin perusasiat kunnossa." Niitä, jotka ovat vielä kahden vaiheilla leirilämenemisen suhteen, Mikael rohkaisee lähtemään.

"Leiri on oikeasti todella hieno kokemus - vaikka siellä joutuukin heräämään aikaisin."

HELI HARING

"Leirin hienointa antia olivat monet pitkät keskustelut, jotka syntyivät päivän teemasta", Miia Tikkanen kuvailee.

Kulissien takana

Miia Tikkanen hääri isosen roolissa Rytkyn ykkösleirillä. Kiinnostus syntyi viime kesänä oman rippileirin aikana. "Silloin huomasin, mitä kaikkea isokset pääsevät tekemään. He saavat nähdä sen riparimaailman, joka on kulissien takana."

Miian ja muiden isosten tehtäviin kuului muun muassa vastata raamatutunneista ja iltaohjelmasta.

"Lian tarkkaa ohjelmaa ei kannattanut laatia, sillä tilaa piti jättää spontaaniudelle. Jokainen ripari on erilainen eikä sama kaava välttämättä toimi kaikkialla."

Nurisijat innostuivat

Vaikka Miia oli Rytkyllä töissä, se ei totisesti työnteolta tuntunut.

"Olimme hyvin yhteen hiileen puhaltava porukka. Sain itsekkin paljon uusia kokemuksia, ystäviä ja ihania muistoja. Ei tuntunut yhtään rasittavalta."

Miia kertoo olevansa erittäin ylpeä riparilaisistaan. "Tämä porukka muovautui nopeasti yhteen. Henki oli niin hyvä, ettei kukaan jäänyt ulkopuoliseksi."

Osa nuorista on jo etukäteen innoissaan rippileiristä, toisille koko homma taas tuntuu olevan pakkopullaa. Näin oli myös Rytkyllä.

"Lopulta kuitenkin myös ne nuivasti suhtautuneet innostuivat leiristä ja sen ohjelmasta. Se oli todella palkitsevaa nähdä."

"Isosen sydäntä lämmitti myös katsella sitä riemua leiriläisten kasvoilla, kun olimme keksineet jotain mukavaa tekemistä."

Kuulumisia blogissa
Rytkyn leirillä kirjoitettiin päivittäin blogia, kukin ryhmä vuorollaan.

"Tällä tavalla haluttiin välittää vanhemmille ja ystäville kuulumisia. Vierailupäivä nimittäin jätettiin pois, koska se olisi rikkonut leiriohjelman."

Vanhemmat olivatkin kuulemma innolla lukeeet blogipäivityksiä. "Facebookin kautta tuli kommentteja myös niiltä nuorilta, jotka olivat menossa riparille vasta myöhemmin kesällä. Heille blogi antoi esimakua siitä, mitä kivaa on tulossa."

"Voi hyvinkin olla, että bloggaus on tullut jäädäkseen osaksi ripariohjelmasta."

Miia meliksi isoseksi vielä ensi kesänäkin.

"Siinä pääsee tutustumaan uusiin ihmisiin ja verkostoitumaan."

"Saa nähdä, kuinka käy. Tänä vuonna isokoulutus oli niin suositua, etteivät kaikki edes päässeet leireille."

Seurakunta kuin koti
Miia on ollut mukana seurakunnan toiminnassa jo ihan pienestä pitäen.

"Vanhemmat veivät minut pienenä Siilinjärvellä seurakunnan kerhoon. Siitä se sitten lähti."

"Myös partioharrastuksen kautta olen ollut läheisessä yhteistyössä tuomiokirkkoseurakunnan kanssa."

Miian mukaan seurakunta tarjoaa hienoja mahdollisuuksia ja hyvin monenlaista tekemistä.

"Ei se ole pelkkää kirkonpenkissä pönöttämistä. Monet eivät tiedäkään, miten paljon erilaisia kerhoja, tilaisuuksia ja leirejä seurakunnat järjestävät."

"Minulle seurakuntaan meneminen on sama kuin kotinsa menisi. Olen aina tuntenut itseni tervetulleeksi."

Eipä siis mikään ihme, että Miia miettii kirkkoa jopa tulevana työpaikkanaan.

"Esimerkiksi seurakunnan nuorisotyö kiinnostaa kyllä kovasti."

HELI HARING

TUJAHTINEN

Ihmisten elämäntarinat kiinnostavat Kirkko ja koti -lehden lukijoita.

Paikallisuus tärkeää lukijoille

Kirkko ja koti -lehden lukemistutkimuksen mukaan seurakuntalehti koetaan tärkeänä ja sitä luetaan paljon erityisesti vanhemmissa ikäryhmissä. Hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät jutut kiinnostavat kaiken ikäisiä. Kirkon toiminnassa arvostetaan erityisesti lapsi- ja nuorisotyötä.

Tapahtumat kiinnostavat

Kirkko ja koti -lehden lukemistutkimus toteutettiin vuoden vaihteessa kirjekselyä. Kyselyyn vastasi 416 henkilöä. Evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuului vastaajista 86 %. Ahkerimmin Kirkko ja koti -lehteä lukevat 55-64 -vuotiaat ja yli 65-vuotiaat naiset. Vähiten lehti kiinnostaa alle 24-vuotiaita. Lehden ilmestymistiheyttä pidetään hyvänä erityisesti vanhemman ikäryhmän keskuudessa. Nuorten ja nuorten aikuisten mielestä lehti voisi ilmestyä harvemmin.

Luetuimpia ovat etusivu, seurakuntailmoitukset, tapahtumat ja henkilöhaastattelut. Yli puolet vastaajista pitää lehteä vähintäänkin melko tärkeänä itselleen. Ikäryhmässä 18-34 -vuotiaat lehteä ei pidetä juuri lainkaan tärkeänä.

Innostaa osallistumaan

Kiinnostavimpina aihealueina pidetään omaa asuinseutua koskevia asioita. Hyvinvointiin, terveyteen ja jaksamiseen liittyvät jutut ovat myös luettuja. Ihmisten elämäntarinat ja elämän käännekohtat ovat niin ikään mielenkiintoista luettavaa. Lisäksi lasten ja nuorten elämästä sekä kasvatuksesta halutaan tietoa. Parisuhdeasiat kiinnostavat kaikenikäisiä. Lehden artikkeleista keskustellaan myös jonkun verran tuttujen kanssa.

Kirkko ja koti -lehti on kehittynyt vastaajien mielestä hyvään suuntaan. Lähes 70 % on osallistunut lehden innostamana seurakunnan tapahtumiin. Vastaajista 60 % osallistuu jumalanpalvelukseen vähintään kerran vuodessa ja yli puolet johonkin kirkolliseen toimitukseen (kaste, vihkiminen, hautaus, konfirmaatio) noin kerran vuodessa. Musiikkitapahtumiin osallistutaan niin ikään keskimäärin kerran vuodessa.

Lapsi- ja nuorisotyötä arvostetaan

Seurakuntien toiminnassa arvostetaan eniten lapsi- ja nuorisotyötä sekä kirkollisia toimintuksia. Myös hautausmaiden ylläpito ja dia-

koniatyö saavat kiitosta. Joulukirkko, hiljaisuus ja rauhoittuminen ja musiikkitalaisuudet kirkossa saavat vastaajat parhaiten liikkeelle.

Netin käyttö kasvussa

Tärkeimpinä viestintäkanavina seurakunnan asioissa pidetään Kirkko ja koti -lehteä, Savon Sanomien ilmoituksia, seurakuntien kotisivuja sekä työntekijöitä. Lähes 90 % vastaajista kokee saavansa riittävästi tietoa seurakuntien palveluista ja tapahtumista. Internetiä käytetään päivittäin. Nuoret hakevat tietoa seurakuntien asioista enemmän netin kautta kuin painetusta lehdestä. 18-34 -vuotiaista Kirkko ja koti -lehden verkkosivuilla oli vastaajista käynyt 85 %. Seuraavaksi eniten lehteen oli verkossa tutustunut 35-54 -vuotiaat (79 %), mutta myös yli 55 -vuotiaat lähes 70 %.

Lähemmäs arkea

Vastaajien avoimissa kommenteissa kaivattiin arkiisuutta. ”Hartaustekstit voisivat olla lähempänä arkielämää. Tuotaisiin esille, kuinka pienillä ja arkisilla asioilla voi uskoa”. ”Seurakuntailmoitukset kuten kuolleet ja kastetut tulee aina luettua. Elämäntarinat

Parisuhdeasiat kiinnostavat kaikenikäisiä

kiinnostavat. Liian hengelliset jutut eivät kiinnosta niin paljoa”.

Onnetar suosi Maija Seppästä

Kirkko ja koti -lehden lukemistutkimuksen arvonnassa voitti Maija Seppänen Puijon seurakunnasta. Seppästä kiinnostaa erityisesti lähetystyöntekijöiden matkakertomukset ja erilaisiin kulttuureihin liittyvät aiheet. ”Tapahtumat käyn myös yleensä läpi. Luen lehden verkosta, sillä minulla on ilmajakelu kiello, joten lehti ei tule painettuna kotiin”, Seppänen kertoo.

Palkintona saatu iPad tulee hyötykäyttöön, sillä kolmen nuoren miehen äiti opiskelee aikuislinjalla sairaanhoitajaksi.

MINNA SIIKANIVA

MINNA SIIKANIVA

Sairaanhoitajaksi opiskeleva Maija Seppänen voitti lukemistutkimuksen arvonnassa iPadin.

Perinnepäivänä vesiteitse kirkkoon

Muuruveden kirkon juhluvuotta kunnioitettiin perinnepäivänä risteilyllä.

Muuruveden kirkko täyttää 110 vuotta 21.9.2014. Kauniin kivikirkon on suunnitellut arkkitehti **Josef Stenbäck**. Kirkon vihkiäisiin saavuttiin aikoinaan myös vesiteitse. ”Täytensä oli saaneet höyryveneet Koski, Lempi ja pieni Weikko, joka myös hinasi täynnä juhlayleisöä olevaa suurta proomua perässään”, kuvailtiin Otava-lehdessä vuonna 1904.

Osana juhluvuotta Eino Leinon päivänä järjestettiin laivakuljetus Muuruvedelle, jossa lounaan jälkeen oli kirkon esittely ja hartaus kirkkokahveineen.

Perinnepäivän ideoineet **Pentti Rissanen** ja **Martti Kähönen** pitävät yhteisöllisyyttä tärkeänä. Pienellä paikkakunnalla on tärkeää, että ihmiset tuntevat toisensa ja auttavat tarvittaessa. Vapaaehtoiset on yleensä helppo saada liikkeelle. ”Tänäkin vuonna muun muassa innokkaita kirkkopäivystäjiä on melkein yli tarpeen”, kertoo neljä kesää vapaaehtoisena päivystäjänä toiminut **Aarne Asikainen**.

Muuruveden kirkko on suosittu pysähdyspaikka. ”Yleensä ihmisillä on jokin historiatausta kirkkoon, yhdessä muistellemme menneitä”, jatkaa Asikainen.

Muuruveden kirkon seinillä on Stenbäckin suunnitelman mukaan säilytetty Raamatun lauseita. Kirkon pääsisäänkäynnin oven yläpuolella on säilynyt kirjoitus: *Sinun sanasi on minun jalkaini kynttilä ja walkeus minun teilläni.* Ps. 119:105.

Kerttu Jonnille kirkko on tärkeä hiljentymisen ja voimaantumisen paikka. Jonninen on laulanut kirkkokuorossa 50 vuotta. ”Olen kiitollinen, että kaikkina vuosina on järjestynyt kytti harjoituksiin aivan ihmeellisellä tavalla.”

”Koen voimakkaasti, että Jumala on

KUVA MINNA SIIKANIVA

”**Rukous** on minulle tärkeä voimavara”, sanoo Kerttu Jonninen.

johdattanut elämäni. Rukous on minulle suuri voimavara. On tärkeää, että kirkko säilyy edelleen paikkana, jossa voi hiljentyä,” myös kirkkopäivystäjänä toiminut Jonninen painottaa.

MINNA SIIKANIVA

”**Muuruveden kirkko on suosittu pysähdyspaikka**

Perinnepäivän ideoineet Pentti Rissanen ja Martti Kähönen arvostavat yhteisöllisyyttä.

ANTIN PIHA JA KIINTEISTÖ APU

Piharakentaminen ■ puutarhanhoito ■ kodin sisätilöiden: tapetoinnit ja maalaukset, parketti ja laminaattilattioiden asennukset samoin laatoitukset meiltä myös pienkoneiden huollot

■ Ikkunoidenpesut sekä kotisiivoukset

p. 050 575 3410 antti 050 495 8888 kati
www.antinpihajakiinteistoapu.fi

Suuhygienistien tarjoamaa suun terveydenhoitoa kotikäynteinä Kuopion alueella. Ammattitaitoista palvelua suurella sydämellä.

p. 040 171 8861 * hymysuut@gmail.com * hymyoy.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsjä)
Tilisara p. 046-892 1422

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katariina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Kukkanen

K-Citymarket, kauppak. • p. 3613 802
• MA-PE 9-19, LA 8-18, SU sulj., 1.10. alk. SU 12-16
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Kodin Kukkapalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-18 LA-SU 9-16 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

SEURAKUNNAT 20.8.–2.9.14

Avoinn klo 10–15, lisäksi pe klo 18–23
040 4848 256

Kesäillan ehtoollinen

ke 20.8. klo 18.

Kesän itämusiikki

to 21.8. klo 21. Rubin Abdullin, urut (Venäjä). Ohjelma 5 €.

Messu su 24.8. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 27.8.

klo 18.

Kirkonmäki juhlii

pe 29.8. klo 18.–20. Kirkonmäellä tapahtuma- ja toimintapisteitä klo 18–20. Tuomiokirkossa klo 19 Jesse Kaikurannan konsertti. Vapaa pääsy.

Rauhanyhdistyksen syysseurat la 30.8. klo 18. Saarna Mikko Huhtala, liturgia Hannu Kinnunen.

Messu su 31.8. klo 10. Saarna Hannu Kinnunen Rauhanyhdistyksestä, liturgia Lauri Kastarinen, kanttori-na Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Kansainvälinen jumalainpalvelus su 31.8. klo 14 kappelissa.

Viikkomessu ke 3.9.

klo 18.

KESKUS-SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259

Kamarikuoron harjoitukset ke 3.9. klo 18 seurakuntasalissa.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10.

Avoinn ma-to klo 11–15 040 4848 272

Papin päivä ti 26.8. klo 13. Liisa Penttinen.

Raamattutuokio ti 26.8.

klo 13. ja 2.9.

LÄHETYS

Keskiväylän / Kotien lähetyksiä piiri ke 3.9. klo 12.30. Maija Erosella, Tulliportinkatu 26 B 26. Huomaa aloitusaika klo 12.30.

PERHETYÖ

Naisten lenkki piiri Poutkamassa ma 25.8. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

KASTETUT

Eevi Alisa Voikkala, Vellamo Elviira Luokkala, Linus Klaes Oliver Kauhainen, Meea Janiela Väisänen, Nattaphol Ruuskanen, Tommi Samuli Johanneksen kirkko

Avioliittoon KUULUTETUT

Olli-Matti Taneli Miettinen ja Emmi-Reeta Katarina Repo, Timo Mikko Paavo Järveläinen ja Riitta Marjaana Toivanen, Ilmo Sakari Juutinen ja Anna-Mari Natalia Karvonen,

Olli Viljam Juhani Paavola ja Lina Maria Ilmarit Patrikainen, Topi Oskari Ryyänen ja Anna Inkeri Varonen, Antonio Querol Rubiera ja Sanna Riitta Maria Eestilä, Toni Sakari Tapaninen ja Elina Kristiina Laine, Mika Juhani Korhonen ja Heli Kaisa Komulainen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Olli-Matti Taneli Miettinen ja Emmi-Reeta Katarina Repo, Timo Mikko Paavo Järveläinen ja Riitta Marjaana Toivanen, Ilmo Sakari Juutinen ja Anna-Mari Natalia Karvonen,

Olli Viljam Juhani Paavola ja Lina Maria Ilmarit Patrikainen, Topi Oskari Ryyänen ja Anna Inkeri Varonen, Antonio Querol Rubiera ja Sanna Riitta Maria Eestilä, Toni Sakari Tapaninen ja Elina Kristiina Laine, Mika Juhani Korhonen ja Heli Kaisa Komulainen.

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-18 LA-SU 9-16 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

KUOLLEET

Helvi Sigrid Lehtonen 99 v, Tyne Elina Rissanen 95 v, Saara Annikki Väätiäinen 95 v, Aino Anna Liisa Poutiainen 93 v, Eino August Airaksinen 92 v, Katri Helena Vanninen 91 v, Toivo Voutilainen 91 v, Ulla Katri Miettinen 89 v, Lassi Petter Mykkänen 87 v, Elsa Alina Voutilainen 86 v, Irma Elina Räsänen 84 v, Helmi Anita Kokkonen 84 v, Maija Liisa Pirhonen 83 v, Pauli Ilmari Asikainen 81 v, Helka Orvokki Holopainen 81 v, Helmi Esteri Simonen 81 v, Eine Mielikki Koikkalainen 80 v, Martti Roivainen 79 v, Unto Kalevi Sopanen 78 v, Sisko Tukio 75 v, Sisko Hilikka Tellervo Suhola 75 v, Asta Elina Heikkinen 67 v, Rauni Juhani Rantala 67 v, Heikki Tapio Parviainen 66 v, Teuvo Olavi Koponen 65 v, Matti Henrik Tolppanen 61 v, Ville Herman Someroja 35 v.

MUUTA

Henkilökohtaisesti ohjattu retiriitti. Kaipaatto itsesi ja Jumalan kuuntelemista rukoushiljaisuudessa. Henkilökohtaisesti ohjattu retiriitti to–su 28.–31.8. Rytkyn leirikeskuksessa. Päivä sisältää messun, neljä henkilökoht. rukousmietskelyä raamatun tekstin äärellä, tapaamisen ohjaajan kanssa ja illan hiljentymisen yhdessä. Ohjaajina ignat. retiriitiohjaajat Raimo Jalakan, Sisko Laitinen ja Ulla Turunen. Hint: Alavan seurakuntalaiset 100 €, Eläkeläiset, työttömät, opiskelijat 80 €. Muista seurakunnista tulevat 140 € / 100 € (voit kysyä avustusta tarvittaessa srk:sta).

Ilmoittautumiset 22.8. klo 15 mennessä Sisko Laitinen 040 4848 326.

Lehtoniemen hetkiharrastus su 7.9. klo 16. Hannu Koskelainen, Ossi Jauhainen.

ALAVA

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

Muutos Alavan jumalainpalvelusikaan! Syyskuun alusta alkaen Alavan seurakuntatalon (Keihäskatu 5) jumalainpalvelukset klo 11.00 alkaen.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Messu su 24.8. klo 10 seurakuntatalo. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Hannu Koskelainen, kanttori Leila Savolainen.

Messu su 31.8. klo 10 seurakuntatalossa. Saarna Anu Kiviranta, liturgia Anna Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 7.9. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Hannu Koskelainen, kanttori-na Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 14.9. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 21.9. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 28.9. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 5.10. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 12.10. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 19.10. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 26.10. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 2.11. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 9.11. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 16.11. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 23.11. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 30.11. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 7.12. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 14.12. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 21.12. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 28.12. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 4.1. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 11.1. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

Messu su 18.1. klo 11 seurakuntatalossa. Saarna Juhana Välimäki, liturgia Anu Väätiäinen, kanttori-na Leila Savolainen.

040 4848 284.

Diakoni Sisko Laitinen on vuorotelluvapaalla 1.9.2014–25.9.2015. Sijaisena diakoni Pia Jääskeläinen. Työalueena Särkiniemi–Särkilahti ja Lehtoniemi. Puh. 040 4848 326.

MUUTA

Henkilökohtaisesti ohjattu retiriitti. Kaipaatto itsesi ja Jumalan kuuntelemista rukoushiljaisuudessa. Henkilökohtaisesti ohjattu retiriitti to–su 28.–31.8. Rytkyn leirikeskuksessa. Päivä sisältää messun, neljä henkilökoht. rukousmietskelyä raamatun tekstin äärellä, tapaamisen ohjaajan kanssa ja illan hiljentymisen yhdessä. Ohjaajina ignat. retiriitiohjaajat Raimo Jalakan, Sisko Laitinen ja Ulla Turunen. Hint: Alavan seurakuntalaiset 100 €, Eläkeläiset, työttömät, opiskelijat 80 €. Muista seurakunnista tulevat 140 € / 100 € (voit kysyä avustusta tarvittaessa srk:sta).

Ilmoittautumiset 22.8. klo 15 mennessä Sisko Laitinen 040 4848 326.

Lehtoniemen hetkiharrastus su 7.9. klo 16. Hannu Koskelainen, Ossi Jauhainen.

KALLAVESI

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

040 4848 336

Messu su 24.8. klo 10.

Liturgia Anni Tanninen, saarna Matti Penttiläinen ja kanttoriina Richard Nicholls.

Messu su 31.8. klo 10. Liturgia Sirpa Nummenheimo, saarna Rauli Rantanen ja kanttoriina Anna-Mari Linna.

Kallaveden kirkon raamattupiiri ma 1.9. klo 18–19.30 Kirkon seurakuntatalossa. Vastuuhenkilönä Jarmo Oksanen.

MUUTA

Rantakalailta su 24.8. klo 16. Rakennusliiton maja, Kurikkakatu. Rantakalaa, kahvi- ja mehutarjoilu, myytävänä Kallaveden muikkuja kotiin vietäväksi, yhteislaulua Anna-Mari Linnan johdolla ja Hartauspastori Rauli Rantanen. Tapahtuman järjestävät Kallaveden seurakunta ja Saarikotikaupungin asukasyhdistys.

Miesten Raamattupiiri to 11.9. klo 18.30–20 Jynkänvuoren kerhohuoneella (Isänneentie 22).

Piiristä vastaa Veijo Olli 040 8275 304.

KASTETUT

Telma Tytti Kaarina Myöhänen, Sohvi Lydia Orvokki Rissanen, Sofi Anna Aurora Suominen, Lumi Aada Aliisa Valta, Aleksander Ilmari Edward Miettinen, Petu Emil Paasanen, Jere Matias Kristian Keinänen, Nooa Eliel Halonen, Veera Sofia Sorsa, Sara Saimi Maria Koponen, Jimi Anton Juhani Hakkarainen, Oona Aino Amanda Lappalainen, Eetu Pekka Olavi Ruuskanen, Julius Emeli Rannanheimo, Noel Oliver Romppanen, Miriam Enyon Anne Edoh, Bea Anna Maria Bjurström, Santtu Matias Inkeroinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Ville-Matti Juhani Koponen ja Merja Johanna Loukkola, Joni Henrik Lippinen ja Jenni Annika Pyrkönen, Tuomas Juhana Taipale ja Hanna Karoliina Koivisto, Juhana Tanila 040 4848 368, mari.vuola-tanila@evli.fi.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

040 4848 545

Messu su 7.9. klo 10. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.

MUUTA

Perheraamattupiiri su 24.8. klo 16.30. Raamattupiiristä vastaa Pia Karjalainen 050 5251 012.

Sanasta suuntaa elämään –raamattupiiri tiistaisin klo 18.30 alkaen 2.9. Jaakkosilla, osoitteessa Pitkäsimi 15. Piiristä vastaa Merja-Riitta Jaakkonen 040 5573 285.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

040 4848 545

Messu su 7.9. klo 10. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.

MUUTA

Varttunen väen leiripäivä Tervonsalmessa to 28.8. klo 10. Hinta 15 € sis. matkan ja lounaan. Ilm. 21.8. mennessä Salme Selamolle 044 387 2457.

”Kaiken keskellä Jumala” -seurakuntatapahtuma 31.8.–2.9. Su 31.8. klo 10 Messu Syvänniemen

Savolainen 89 v, Oiva Lennart Miettinen 89 v, Toivo Olavi Laitinen 86 v, Helga Inkeri Holopainen 86 v, Hilikka Annikki Laukkanen 84 v, Lauri Pekka Laakkonen 79 v, Kalevi Ensio Voutilainen 70 v, Heikki Olavi Tuohimaa 67 v, Ritva Tuula Anneli Koistinen 67 v, Maija Anelma Hall 65 v, Taisto Santeri Oinonen 54 v, Matti Tapani Uotinen 52 v, Mika Edvin Aukusti Heikkinen 26 v.

040 4848 539.

Levon ja virkistyksen leiripäivä ti 26.8. klo 10–18.30 Rytkyn leirikeskuksessa Sinulle, joka koet itsesi yksinäiseksi. Omavastuu 5 €. Tarkemmat tiedot la ilmoittautumiset 20.8. mennessä Kallaveden seurakunnan diakoniatöistön 040 4848 333 ma ja ke klo 9–10.

Avoimet ovet ja aamukahvit to 28.8. klo 10–12 Kallaveden diakoniatöistössä, Pyörönkaari 26.

Omaishoitajien leiri 1.–3.9. Rytkyn leirikeskuksessa. Leirille ilmoittautuminen 18.8. mennessä seurakuntien vaihteeseen 017 158 111. Leirin hinta 30 €/hlö ja edestakainen kuljetus 10 €/hlö. Leirin ohjaajat pastori Liisa Penttinen ja kanttoriina Liisa Penttinen.

Kallaveden kirkon raamattupiiri ma 1.9. klo 18–19.30 Kirkon seurakuntatalossa. Vastuuhenkilönä Jarmo Oksanen.

MUUTA

Rantakalailta su 24.8. klo 16. Rakennusliiton maja, Kurikkakatu. Rantakalaa, kahvi- ja mehutarjoilu, myytävänä Kallaveden muikkuja kotiin vietäväksi, yhteislaulua Anna-Mari Linnan johdolla ja Hartauspastori Rauli Rantanen. Tapahtuman järjestävät Kallaveden seurakunta ja Saarikotikaupungin asukasyhdistys.

Miesten Raamattupiiri to 11.9. klo 18.30–20 Jynkänvuoren kerhohuoneella (Isänneentie 22).

Piiristä vastaa Veijo Olli 040 8275 304.

KASTETUT

Telma Tytti Kaarina Myöhänen, Sohvi Lydia Orvokki Rissanen, Sofi Anna Aurora Suominen, Lumi Aada Aliisa Valta, Aleksander Ilmari Edward Miettinen, Petu Emil Paasanen, Jere Matias Kristian Keinänen, Nooa Eliel Halonen, Veera Sofia Sorsa, Sara Saimi Maria Koponen, Jimi Anton Juhani Hakkarainen, Oona Aino Amanda Lappalainen, Eetu Pekka Olavi Ruuskanen, Julius Emeli Rannanheimo, Noel Oliver Romppanen, Miriam Enyon Anne Edoh, Bea Anna Maria Bjurström, Santtu Matias Inkeroinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Ville-Matti Juhani Koponen ja Merja Johanna Loukkola, Joni Henrik Lippinen ja Jenni Annika Pyrkönen, Tuomas Juhana Taipale ja Hanna Karoliina Koivisto, Juhana Tanila 040 4848 368, mari.vuola-tanila@evli.fi.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

040 4848 545

Messu su 7.9. klo 10. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.

MUUTA

Perheraamattupiiri su 24.8. klo 16.30. Raamattupiiristä vastaa Pia Karjalainen 050 5251 012.

Sanasta suuntaa elämään –raamattupiiri tiistaisin klo 18.30 alkaen 2.9. Jaakkosilla, osoitteessa Pitkäsimi 15. Piiristä vastaa Merja-Riitta Jaakkonen 040 5573 285.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

040 4848 545

Messu su 7.9. klo 10. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.

MUUTA

Perheraamattupiiri su 24.8. klo 16.30. Raamattupiiristä vastaa Pia Karjalainen 050 5251 012.

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuori.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näytely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

• HAUTAKIVET
• KAIVERUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

**KIVI
PAJA**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet,
sidontatyöt ja koristelu,
hautakivet ja kaiverukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

**Pitopalvelu kaikkiin
juhliin ja tilaisuuksiin**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto
PARVIAINEN OY
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

Liikunta
Hyvinvointi
Apuvälineet
Kotiapoteekki
Ensiapu
Hygieniat
Häätökalut
Virtsankarkailu
Katetrit

**LAAJA VALIKOIMA APUVÄLINEITÄ
SUJUVAAN ARKEEN**

UUTUUS!
VITALITY
-APUVÄLINEET
Katso koko valikoima
verkossa.

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA ARKEEN **fennokauppa.fi**

FENNO MEDICAL OY ☎ 09 276 360 asiakaspalvelu@fennomedical.fi

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

Pyykkisatama
Ikonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Tietokoneapu
Kotitalous-
vähennys 45%
www.orden.fi
040 5844 045

Päivin paja
sielunhoitoterapia

Päivi Hokkanen
RE-sielunhoitoterapeutti, FM
p. 050 300 2634
hokkanen.paivi@gmail.com

**Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI**

terapeuttista sielunhoitoa

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com,
www.sydänjuuri.fi

Ilmoittaja, ota yhteyttä.
Ilmoitusmarkkinointi
Pirjo Teva
020 754 2284,
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

SEURAKUNNAT 20.8.–2.9.14

diakonian vastaanotot il-
man ajanvarusta ja kier-
rätyspiste avoinna.
Kahvioissa on luettavis-
sa päivän lehdet SS ja HS
sekä kristillisiä viikko- ja
kuukausilehtiä.

Hyvätuulennäpiiri ti 2.9.
klo 12 Diakoniakeskuksen
kahvioissa.

Pullakirkko pe 5.9. klo
NNKYN salissa, kirkko-
kahvit kahvio Nuotassa.
Kahvio Nuotta säännöl-
linen aamuhartauksineen
avautuu kesätouku jäl-
keen ma 8.9. klo 9.00.

**Kehitysvammaisten
kahvikerhon saunaret-
ki** Poukaman leirikeskuk-
seen tiistaina 9.9. Lähtö
klo 11.30 diakoniakeskuk-
selta. Retken hinta 2 €. Il-
moittautumiset Leenal-
le 18.–29.8. välisenä aika-
na o40 4848467 tai säh-
köpostilla: leena.vartiain-
en@evl.fi.

Katulähtöpiiri ke 10.9.
klo 17 Diakoniakeskuksen
kahvioissa.

Avomit askarteluilat
ke 3.9. alk. klo 17.30–19.30
kerran kuukaudessa lähe-
tyskellarilla. Heta Malisen
johtolla erilaisia käden-
toita itselle ja lähetystyöl-
le "Olisipa jo joului" -tee-
malla.

Sola Gratia-kuoro aloit-
taa syyskautensa ke 3.9.
klo 18.30–19.30 kerran
kuukaudessa lähetys-
kellarilla. Heta Malisen
johtolla erilaisia käden-
toita itselle ja lähetystyöl-
le "Olisipa jo joului" -tee-
malla.

Suokatu 22
Luottamuksellista keskus-
teluapua parisuhteen kysymyksi-
ssä. Yhteyden-
otot ma–pe klo 9–11 o40
4848 480 tai sähköpos-
titse perheneuvontaa.kuo-
pio@evl.fi.

SIILINJÄRVI
Kirkkoherranvirasto ja
taloustoimisto avoin-
na arkisin klo 9–11 ja 12–
14 p. 017 288 4600 (khan-
virasto), 017 288 4620 (ta-
lousto). Haarahongantie
4, 71800 Siilinjärvi.
www.siilinjärvenseura-
kunta.fi
www.facebook.com/sii-
linjärvenseurakunta

KIRKKO
Haarahongantie 2
Messu su 24.8. klo 10. Li-
turgi Matti Hoffrén, saar-
na Heikki Kastarinen,
kanttori Heini Heide. Ka-
lajoen sekakuoro Veli Ai-
nalin johdolla.
Messu su 31.8. klo 10. Li-
turgi Unto Niskanen, saar-
na Satu Vääntinen, kan-
tori Aini Heiskanen.

SEURAKUNTATALO
Haarahongantie 4
Kahvila Huili torstaisin
klo 9–13 alakerran kerho-
tiloissa.
Kerhonohjaajakurssi ri-
parin käyneille nuorille
ja nuorille aikuisille 14.8.,
16.8., 21.8., 13.9. klo 17. Tied.
ja ilm. Tuomo Toivanen
044 7284 654.
Kuulokerho ma 25.8. klo
13 päätysalissa.

VOURELAN KIRKKO
Rissalantie 2
Miestenpäivät Elävän
veden äärellä. Pe 29.8. klo
13–18 aktio Siilinjärven to-
rilla, nokipannukahvia,
musiikkia. La 30.8. klo 10–
13 opetusta ja lounas Vuo-
relan kirkolla; klo 13.30–
20 kirkkovenesoutureti-
ki Tomperin saareen, raa-
matunopetusta, laulua,
makkaranpaistoa, nuotio-
kahvit, sauna, iltaharta-
us. Su 31.8. klo 9–12.30 aamia-
inen, opetusta, musiikkia ja
klo 13 päätösmessu Vuore-
lan kirkolla. Esko Luukkonen,
Unto Niskanen, Leo Lou-
hiivaara, Jarkko Mauko-
nen, Johannes Häkämies,

Toivo Halonen, Hannu
Luukkanen, Pekka Kiiski,
Jouko Kauhanen, Vapaa-
pääsy, sis. ruuan. Järj. Siil-
linjärven srk. Kansanlähe-
tyt, Kansan Raamattuseu-
ra, Suomen Luterilainen
Evankeliumiyhdistys, Suo-
men Raamattuopisto.

Tied. ja ilm. viim. 22.8. Jou-
ko Kauhaselle o50 5773
780. Ks. tarkka ohjelma
srkn verkkosivuilta.

Messu su 31.8. klo 13. Jo-
hannes Häkämies, Unto
Niskanen, Vesa Kajava.
Messu on miestenpäivien
päätös.

Lähetyspiiri ti 2.9. klo 10
kahvioissa. Piiri kokoontuu
joka toinen tiistai Pirkko
Salmelan luotsaamana.

Lapsikuoro kokoontuu
jälkeen ke 3.9. alk. klo 17.
Tervetuloa uuteen kau-
teen, uudet ja vanhat
kuorolaiset! Kuoroa joh-
taa Heini Heide o44 7284
615.

Arjen ateria to 4.9.
klo 11–12.

Raamattu- ja rukouspiiri
8.9. alk. joka toinen ma
klo 8 kirkkosalissa. Ohjaa
pastori Unto Niskanen.

MUUTA
Korpiseurat pe 22.8.
klo 19 Nilsin Pajustentä-
essä. Lähtö Pajujärventie
7902stä, kävelymetsäpö-
lkuja pitkin n. 1,5 km. Mat-
ti Hoffrén, Esko Rasa.

Ystävän Tupa ma 25.8.
klo 9 Leppäkaartein ker-
hohuone, Honkarannan-
tie 8.

Rissalantien kerho ma 1.9.
klo 13 Rissalantie 12:n ker-
hohuoneessa.

Näkökerho ti 2.9. klo 12–
13 Kulluissa.

Mielenterveyskuntoutu-
jen Virkistyspäivä ke 3.9.
Ruokoniemen leirikeskuk-
seen. Lähtö Siilinj. kirkos-
ta klo 9. Reitin varrella
huoltopisteitä, perillä sau-
na ja ruokailu. Osallistu-
mismaksu 10 e, sis. tarjoi-
lun ja paluukyydin. Tied.
ja ilm. diakoniatyönteki-
jä Esko Rasa o44 7284 643.

KASTETUT
Elsi Irene Nousiainen,
Manu Matti Antero Hort-
tanainen, Elli Iida Kaasi-
nen, Winski Reittu Teo-
dor Mykkänen, Anniina
Elina Tikkanen, Pinja Sara
Emilia Leskinen, Elsa Ilo-
ja Kristiina Savila, Vil-
jo Hannes Kempas, Hilda
Loviisa Markkanen, Kert-
tu Lahja Kyllikki Jauhiai-
nen, Sofia Eliisa Voutilai-
nen, Liisa Matilda Henrik-
ka Ahola, Lumi-Maria Ka-
tariina Nissinen, Aada Se-
lena Sofia Ruotsalainen,

pani Puustinen ja Eija-Rii-
na Tuulikki Iivanainen,
Antti Einari Kinnunen ja
Agata Stanik, Henri Pet-
teri Törrönen ja Miia Eri-
ka Leskinen, Sami Veik-
ko Shemeikka ja Anni Eli-
na Rönkkö, Timo Kale-
vi Roponen ja Anne Maija
Heikkinen.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen 85 v, Veli Hen-
rikki Gunnar Marjava 66 v,
Katri Helena Eskelinen
89 v, Yrjö Sakari Kankku-
nen 64 v, Marja Orvok-
ki Romppanen 56 v, Lee-
na Marjatta Linninen 59 v,
Sirkka Liisa Taanila 66 v.

KUOLLEET
Aili Irene Mähönen 67 v,
Rainer Johannes Tuomala
76 v, Heikki Johannes
Mononen 86 v, Aino Maria
Hollonainen 86 v, Hilka Li-
sa Savolainen 88 v, Anna
Maija Räsänen 75 v, Aili
Elina Taskinen 85 v, Aarne
Hiltunen 91 v, Anna Liisa
Karttunen

KULTTUURIKULMA

koonnut PIIA JULKUNEN

Menovinkit
20.8.-3.9.2014Lähetä vinkkejä
kulttuurikulma@gmail.com

Kirsi Neuvosen vähäeleisiä naisia upeine hiuksineen esittelee Galleria G12.

NÄYTTELYT

Galleria Carree

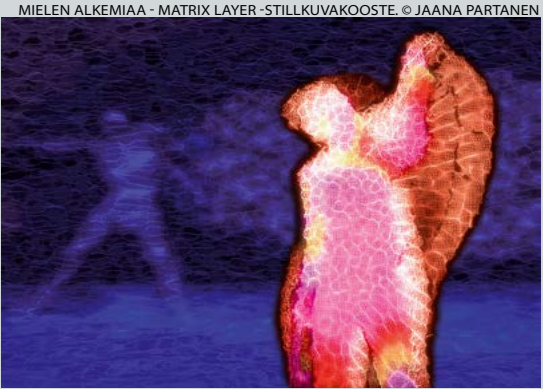
- + Riikka Laitinen 6.8. – 24.8.
- + Merja Aletta Ranttila 27.8. – 14.9.

Galleria G12

- + Kirsi Neuvonen 9.8. – 28.8.
- + Soili Heikura 30.8. – 18.9.

Galleria Tila 33

- + Riitta Hellén-Vuoti 2.8. – 5.9.

Kuopion taidemuseossa Jaana Partasen Miehen alkemiaa - Matrix layer esillä 6.9. saakka.

Mylly Luovien alojen
keskus 5.8 – 25.8.

- + ROISKE Ars Libera, Kuopion kuvataiteilijat ry

Ensi-ilta 28.8. klo 19.00, 29.8. klo 19.00, 30.8. klo 19.00

TAPAHTUMIA

- + The Nordic Historical Keyboard Festival 13. – 22.8.

- + www.nordicclavichord.org

- + Kuopio juhlii 29. – 31.8.

www.kuopiojuhlii.com

KONSERTTEJA,
ESITYKSIÄ

- + Kino Kuvakukko, ohjelmassa mm. 22.8. alkaen Diplomatia (Völker Schlöndorff)

- + Kuopion Musiikkikeskus, ohjelmassa mm. Tahtipuikon taikaa osa I 22.8. klo 19 Konserttitali. Tahtipuikon taikaa osa II 23.8. klo 15 Kaupungintalon juhlasali

- + Sotku

Tomi Paasonen: 2nd Nature

Kuopio Juhlii elossyyskuun vaihteessa viidennen kerran.

VIIKON VALINNAT

Jumalan asialla

Arkkipiispa **Martti Simojoki** tunnetaan avarakatseisena kirkonmiehenä. Juha Sepon perusteellisen elämäkerran ensimmäinen osa keskittyy 1940–50-lukuihin, jolloin korostui Simojoen ajatus kirkon vastuusta julistaa evankeliumia muuttuvan yhteiskunnan muuttuvalle ihmiselle.

Mikkelin piispana hän teki muun muassa teollisuus-käyntejä. Helsingin piispana ollessaan Simojoki jatkoi piispantarkastuksilla työpaikavierailuja ja erällä hän otti puheeksi arkaluonteisen kommunismin ja uskonnon suhteen ja korosti, ettei tär-

keää ole uskonto, vaan Jumala. Kaikkia eivät Simojoen vapaamieliset ajatukset miellyttäneet. Kirkon äärikonservatiivit närkästyivät erityisesti siitä, kun piispa vieraili Kansallisoopperassa ja sanoi balettitanssijoisakin olevan rukoilevaa väkeä! Tässä Simojoki oli nimittäin itsekin muuttanut mieltänsä, koska pietististaustaisena oli aiemmin pitänyt tanssia syntinä, vaikka nuorisotyössä korosti sitä, että seurakuntanuorten ohella tuli huomio kiinnittää myös lättä-

Juha Seppo: *Kirkonmies ja muuttuva maailma.* Martti Simojoki I. WSOY. 2013. 623 s.

hattuihin ja pimuihin. Niin ikään Simojoki toimi moottorina monelle nykykirkon tärkeälle toimintamuodolle, kuten Yhteisvastuukeräykselle ja perheasiainneuvottelutyölle. Elämäkerran toista osaa odotellessa alkääme unohtako Martti Simojoen juuria Kuopion tuomiorovastin poikana ja muistakaamme elämänohje urelta yhteiskoululaiselta: kannattaa lukea hyvää kirjallisuutta ja nukkua riittävästi!

TERHI LAITINEN

Lumoavista luostareista

Vesa Takala ja **Jyrki Härkönen:** *Sielun saarille. Suomen lähialueiden luostareita.* Kirjapaja. 2014. 143 s.

Olen monta kertaa miettinyt, että mikä houkuttaa evankelis-luterilaisen tai ateistinkin viettämään kesäpäiviään Valamon luostarissa Heinävedellä. Mutta luettuani *Sielun saarille* –kirjan ymmärrän.

Suomen ortodoksisen kirkon arkkipiispan teologinen sihteerä ja emerituskirkkohera ovat kirjoittaneet perusteellisen tietoteoksen Suomen lähialueiden luostareista, joita on mukaan mahdutet-

tu parikymmentä. Kirja toimii yhtä kaikki lukuelämyksenä nojatuolireissulle kuin käytännön matkaoppaanakin, vaikka kirjailijat korostavat sitä, että jos luostareita aikoo katsomaan paikan päälle, on viisainta valita valmismatka, koska muihin kuin kaupunkiluostarivierailuihin tarvitaan lupa. Tosin kirjan peruseriä te on jokaisen esittelyn luostarin avoimuus.

1900-luvun ensimmäiset vuosikymmenet olivat entisen Neuvostoliiton tuhatvuotisessa luostaripe-rinteessä pimeää aikaa, sillä 1700-luvulla luostareita oli

Olympialaisista omakotitaloihin

1950-luku oli monella tavoin eteenpäin menon aikaa: Valmet pelloilla teki 15 polen edestä työtä ja kaupunkilaiskotirouvalle jäi aikaa lukea vaikka *Kotiliesi*-lehdessä mitä uutta ravitsevaa mutta herkullista ruokaa valmistaisi ruokatuonin lounaaksi, kun perheenpään ostaman jääkaapin ansiosta ei tarvinnut käydä kaupassa joka päivä. Nuorukaiset, jotka koristivat päätään rasvavelein ja lättähatuihin, aiheuttivat harmaita hiuksia vanhemmalle välle ja mikä vielä kamalampaa,

neiton, joka veti ylleen pitkät housut muulloin kuin urheillessa, ei noudattanut Raamatun ohjetta olla pukeutumatta kuin mies ja siten oli aivan varmasti – lesbo.

Onnen aika? on 19 tutkijan syväluotaus 1950-luvun ilmiöistä, tietokirjaksi varsin värikäs, paikoin jopa hauska, kuten **Mervi Kaarnisen** artikkeli nuorisokulttuurista. Kirja valottaa 50-lukua monelta kantilta, eikä pyriään määrittämään sitä, sillä lukiessa tulee kyllä mieleen, et-

Kirsi-Maria Hytönen ja **Keijo Rantanen** (toim.): *Onnen aika? Valoja ja varjoja 1950-luvulla.* Atena. 2013. 249 s.

tä monet esitellyt asiat yleistyivät Kuopiossa vasta seuraavalla vuosikymmenellä, kuten se jääkaappi, joka liittyi olennaisesti kerrostalojen kohoamiseen. Ja sota, sen varjo näkyi vielä kaikkialla.

TERHI LAITINEN

Koreista korivaunuista
käteviin kolmipyöräkärriihin

Vaikka Suomessa nähtiin jo 1800-luvun loppupuolella ensimmäiset lastenvaunut, niin niiden tällainen historia on vasta nyt saatu kirjoihin ja kansiin Kansallismuseon tutkijan ansiosta. Sata vuotta sitten vaunuissa makaava piltti oli yleensä helsinkiläisen herrasväen perillinen. Tosin kuopiolaisetkin saivat ihmetellä niinkin varhain kuin vuonna 1890 lastenvaunuja – niissä lykkätiin kuvernööri **Alexander Järnefeltin** lapsenlasta.

Vaunut ovatkin aina kaiken näyttävimmän edustaneet käyttäjäänsä kodin – ja erityisesti äidin – arvo- ja mukamaailmaa. Auta armias si-

tä anoppia, joka kysymättä antaa tällaisen lahjan lapsenlapselleen! Sota-aikana suositettiin hygieenisää kärryjä, joihin vaihdettiin talvella jalakset ja 1950-luku toi Loisto-vau- nut, jotka edustivat modernia käytännöllisyyttä soikeine muotoiluineen. 1960-luvun vaurastuminen pani kotimaiset Jovin ja Oran kisaamaan vaunujen hienoudesta: koppa päällystettiin sinisellä velourilla ja pyörät kaksinkertaisuivat, kunnes oli ruskean ja sametin aika. Ja ulkomailta on muotia seurattu aina, jos ei kuninkaallisista Englannista, niin sitten Ruotsista.

Vaunujen käytön sosiologia on kirjassa paljon, käyt-

Hanna Forssell: *Lastenvaunut rullaavat.* SKS. 2014. 140 s.

TERHI LAITINEN

RISTIVETOA

Tänä vuonna kolme kirkkovenettä suuntasi kohti Tomperin saarta.

Australiassa asuvat Marja-Liisa Halme ja Eija Rivers ovat pitkää aikaa käymässä Suomessa. ”Kahvia on tullut juotua jo aivan liikaa!”, äiti ja tytär nauroivat.

Soutamisen päätteeksi rauhoituttiin kansanlaulukirkossa luonnon keskellä.

Kallaveden laineilla

Kaunis kesäilta houkutteli seurakunnan omistamaa Tomperin saarta, jossa pidetään myöhemmin illalla kansanlaulukirkko.

Aurinko porottaa ja Kallavesi lipplotelee kutsuvana, kun kuopiolaisen kirkkovenettä lastataan Julkulan venesatamassa. Mukana on niin konkareita kuin ensikertalaisiakin.

”Ei tämä vaikeaa ole, kaikki varmasti osaavat”, useasti kirkkovenesoutua johtanut Mänistön seurakunnan pappi **Heikki Hyvärinen** rohkaisee epäilijöitä.

Viimein laiva on lastattu ja se työnnetään vesille. Hyvärinen toimii kapteenina ja antaa ohjeita soutajille. Tasaisen varmasti kirk-

kovene lähtee etenemään kohti Siilinjärven seurakunnan omistamaa Tomperin saarta, jossa pidetään myöhemmin illalla kansanlaulukirkko.

Muistoissa mattopyykki

Kuopiolaisen veneessä soutaa varmoin ottein moskovalainen opiskelija **Sofya Ziyatdinova**. Hän oli päättänyt lähteä mukaan suomalaisten ystäviensä houkuttelemana.

”Olen ollut kerran aikaisemminkin soutamassa kirkkovenettä ja se oli minusta oikein hauskaa. Siksi ei tarvinnut kauan miettiä, lähtisinkö tänään. Sattui näin ihana ilmakin.”

Helteestä ja useamman kilometrin matkasta huolimatta soutaminen ei kuulemma tuntunut raskaalta.

”Kaikkien vaikeinta oli pysyä oikeassa rytmissä”, Sofya nauraa.

Australian Brisbanesta lomalle saapuneet **Marja-Liisa Halme** ja **Eija Rivers** ihastelevat Tomperin mukavaa miljööä.

”Kävin edellisen kerran Suomessa kolmekymmentä vuotta sitten. Nyt oli korkea aika tulla tervehtimään sukua ja päästä esittelemään tyttärelle kotikonttuja”, Marja-Liisa kertoo.

Eija oli 6-vuotias, kun perhe muutti Australiaan.

”En ole sen jälkeen käynyt täällä. Muistan lapsuuden Suomesta lähinnä mattopyykkiä, lumitunnit ja marjaretet metsään.”

Suomalaiset seurakunnan tilaisuudet kiinnostavat Eijaa aivan erityisestä syystä.

”Työskentelen lähetystyöntekijänä Australian lähisaarilla. Haluan jo ammattini vuoksi ehdottomasti tutustua myös suomalaiseen seurakuntaelämään.”

Kirkkovenesoutu kuuluu kesään **Kaarina Knuutinen** oli soutanut kirkkovenellä Tomperiin Ranta-Toivalasta.

”Otimme Vuorelasta lisää porukkaa kyytiin ja suuntasimme sitten tänne.”

”Kirkkovenesoutu on minulle jo ihan perinne, joka kuuluu kesään. En osaisi jäädä pois.”

Siilinjärven ja Kuopion seurakuntien yhteistyönä järjestetty kirkkovenesoutu sai aikansa, kun Ranta-Toivala aikoinaan liittyi Puijon seurakuntaan.

”Ranta-Toivalalla oli tällainen perinne jo aikaisemmin, ja liittymisen myötä se siirtyi meidän yhteiseksi kesätapahtumaksi”, Heikki Hyvärinen selvittää.

”Soudamme vuorokesinä Tomperiin ja Karhonsaareen. Mukana on yleensä ollut 60-70 osanottajaa.”

HELI HARING

KIRKKO & KOTI

10
20.8.2014

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
101. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 3.9.

Julkaisija

Kuopion ev.lut. seurakunnat,
PL 1064, 70101 Kuopio,
p. 158 111, faksi 158 288,
www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 73 670 kpl

Toimitus

Kirjastokatu 5 A 1
70100 Kuopio

Viestintäpäällikkö,
Kirkko ja Koti -lehden
päätoimittaja

Minna Siikaniva
puh. 040 4848 273
minna.siikaniva@evl.fi

Tiedottaja

Ulla Remes
puh. 040 4848 234
ulla.remes@evl.fi

Tiedottaja

Merja Tapio
puh. 040 4848 236
merja.tapio@evl.fi

Verkkotoimittaja

Seija Rytönen
(virkavapalla)

Verkkotoimittaja

Tuija Hyttinen (vs.)
puh. 040 4848 514
tuija.hyttinen@evl.fi

Taitto

Kotimaa Oy
Ilmoitukset:
Pirjo Teva
puh. 020 754 2284,
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset

Kuopion ulkopuolelle
20 €/vuosikerta.
Jakelu Itella Posti Oy,
Suora Lähetys Oy.

Jakelupalaute:

jakelupalaute@
kotimaa.fi
www.suoralahetys.fi,
puh. 017 264 7800

www.kirkkojakoti.fi
www.facebook.com/kirkkojakoti

KOTIMAA

Teologian tohtori Kari Kuula vastaa palstalla kysymyksiin kirkosta ja uskosta. Lähetä kysymyksesi osoitteeseen kirkkojakoti@evl.fi

HANNA KARKKONEN

Riitta Junnila-Savolainen tunnelmoi kotikirkossaan Vehmersalmella. Siellä on hyvä hengittää, hiljentyä ja olla.

Turvapaikka kylän keskellä

Riitta Junnila-Savolainen haluaisi olla sytyttämässä nuoria mukaan seurakunnan toimintaan. Alueen nuoret ovat edelleen entisen opettajan sydäntä lähellä.

Mynämäkeläisen **Riitta Junnila-Savolaisen** ensimmäinen kosketus Kuopioon oli, kun hän saapui ottamaan vastaan opiskelupaikkaa vuonna 1973. Matka Mynämäeltä Helsingin kautta Kuopioon taittui junalla.

”Minulta kysyttiin, että miten sinä pärjää, kun ei siellä ole tuttuja ja olet kaukana kotoa. Sanoin, että onhan siellä kirkko. Se oli ja on edelleen turvapaikkani. Tiesin, että jos tulee hätä, voin mennä seurakuntaan ihmisten luo, heiltä saan varmasti apua.”

Nyt Junnila-Savolainen seisoo Vehmersalmen kirkon käytävällä ja silmät hakevat tuttua kauniita yksityiskohtia kirkon seiniltä.

”Tämä minun nykyinen kotikirkkoni on monessa suhteessa sopusuhtainen. Riittävän pieni ja riittävän suuri. Täällä on lämmin väriyys. Arkkitehtuurisesti tila mahdollistaa paljon”, hän kuvailee. Kirkon miljöö miellyttää esteettisesti erikoistekniikoiden opettajaa.

Ehtoollisen jakaminen ainutlaatuinen kokemus

Riitalla on läheinen suhde kirkkoon ja hän on aktiivisesti mukana Järvi-Kuopion seurakunnassa.

”Jäin eläkkeelle viime kesänä ja nyt on aikaa osallistua enemmän kirkonkin toimintaan. Iloisen yhdessä tekemisestä.”

Riitta oli äskettäin ensimmäistä kertaa ehtoollisavustajana. Hän muistelee sitä rauhoittavana, ainutlaatuisena kokemuksena.

”Mietin aikani, että voisinko olla se, joka

jakaisi ehtoollista. Olisiko se uskottavaa? Sitteen uskaltauduin avustajakoulutukseen ja palvelutehtävän osuttua kohdalle, tunsin alttarilla olevani Jumalan työn välittäjänä”, Riitta jakaa tunnelmiaan.

Tiekirkon vapaaehtoisena esittelijänä hän on toista kesää.

”On mukava näyttää ihmisille mielenkiintoisia paikkoja. Urkujen takana ovat polkimet, jotka olivat käytössä ennen urkujen sähköistämistä. Bravuuripaikkani on ylhäällä, holviston yläpuolella”, osoittaa Riitta parven suuntaan ovelle, josta kavutaan kapeita rappusia ylös torniin.

Meihin luotettiin

Riitan mies **Veikko** täytti viime kesänä 60 vuotta. Suureksi ihmeekseen itselleen, Veikko esitti syntymäpäiväjuhlassaan Vehmersalmen kirkossa yhdessä laulaja **Jaana Turusen** ja kanttori **Riikka Tuuran** kanssa teoksen, johon kuului **Eino Leinon** runoja lausuttuna ja laulettuna. Riitta rohkaisi miestänsä toteuttamaan haaveitaan.

”Minua on kosketanut se, että meihin seurakuntalaisiin luotettiin ja saimme järjestää juhlan runoesitykseen kotikirkossamme. Kirkkoherramme **Reijo Leino** suhtautui asiaan sydämellisesti.”

Riitta kertoo, miten teos hahmottui ja esityksen harjoituksia muistellessaan ilon kyynel vierähtää silmäkulmaan. Hän pitää koko tarinan kehityskulkua monin tavoin koskettavana. Esitys tuli sukulaisille ja juhlan ollessa avoin kaikille, monelle kyläläisellekin yllätyksenä.

Kirkko täyttyi ääriään myöten ja juhlan jälkeen sähköpostiin tuli kiitoksia ja pyyntö-

”Olen saanut kasvaa hyvän auringon alla

jä nähdä esitys uudestaan. Kuluneena kesänä *Sepittäjä ja Runotar* -esitys onkin vieraillut useassa kirkossa. Eino Leinon ja Megrijärven Anjan tarinasta on tehty myös CD -kirja.

Nuorten ääni kuuluville

Nuorten kanssa Savonia-ammattikorkeakoulun opettajana elämäntyönsä tehnyt Riitta haluaisi olla sytyttämässä nuoria mukaan seurakunnan toimintaan.

”Mitä he haluaisivat tehdä? Mitä voisimme heille tarjota?”

”Olin itse nuorena esittämässä kirkossa näytelmiä, joita porukassa harjoittelimme. Voisiko tämän päivän nuoret tehdä draamaa vaikka omasta elämästään raamatunkertomusten pohjalta?”

Mitä useampi on rakentamassa kirkkoa, sitä elävämpi se on.

”Jokainen voi ehdottaa, minkälaista toimintaa he haluaisivat ja voisivat itse tulla toteuttamaan. Sain syntymäpäiväjuhlista sellaisen kokemuksen, että seurakuntalaiset ovat tervetulleita ideoineen.”

Junnila-Savolainen pohtii sakraalitalan käyttöä ja heittääkin ilmaan kysymyksen, missä kulkee raja?

”Olisiko harrasteryhmillä ja järjestöillä mahdollisuutta pitää vaikka osaa kirkkoa koostumistilanaan?”

Haaveet – eletäväksi ja toteutettavaksi

Riitta puhuu kirkosta ja sen sanomasta elämänsä turvana.

”Olen saanut kasvaa hyvän auringon alla. Olen nähnyt, että on rakastava Taivaan Isä, joka pitää huolta. Monta tilannetta on jälkeenpäin ajateltuna mennyt parhain päin.”

”Jokainen ihminen saa murheita kannettavakseen, mutta on mentävä eteenpäin. On hyvä todeta, että tilanne on tämä, mutta ei kannata jäädä murehtimaan eikä katsomaan vain taaksepäin.”

Riitta puhuu luottamuksesta, joka kantaa. Tämän rauhan hän on saanut perintönään isältään.

”Isäni muun muassa näki pihaltaan tulipalon, jossa osa hänen yrityksensä rakennuksista tuhoutui. Hän nojasi rauhallisena seinään ja mietti, miten järjestää kaikkien työt korvaaviin tiloihin. Isäni katsoi eteenpäin ja luotti elämässään Taivaan Isään.”

Haaveita lentää ja uusia hahmottuu sydämessä. Eletäväksi ja toteutettavaksi.

”Paljon on ideoita ennen kaikkea omaan osaamiseeni liittyen. En ole ihan suoraviivainen tekijä vaan annan ajatusten virrata. Toiveena on myös, että kylän keskellä sijaitseva turvapaikka olisi joskus meidän kaikkien toinen kirkko ja kohtaupaikka.”

HANNA KARKKONEN